

N Nr. 17

1. SEPTEMBER-HEFT 1943

Belgia 3.—fr. / Böhmen-Mähren 4.—kr. / Bulgaria 8 lewa / Danmark 50 øre / Finland 4.50 mk. / Frankrike 5 fr. / Hellas 150 drs. / Italia 3 lire / Kroatia 10 kuna / Nederland 25 cents / Norge 50 øre / Portugal 2.—esc. / Romania 25 lei / Serbia 10 dinar / Sveits 50 rappen / Slovakia 3 ks. / Spania 1.50 pts / Tyrkia 20 kurus / Ungarn 40 fillér / Seratelermark Ostland 40 Pig

Signal

**Etter
en natt...**

„Signal” beretter i dette nummer om en hardt bombardert vesttysk storby. Bildet viser riksmminister Speer, som tilfeldigvis var til stede, ved redningsarbeidene

1. SEPTEMBERNUMMER
NUMMER 17/1943

SIGNAL

BRINGER:

Krigen som verdenskamp

	Side
Madame Silléns silkebelte. Bak kominterns kulisser	4
Russere rir mot øst	6
Etter en natt. Om heimens innsats	11
Materialslog i østen	16
På historiske steder. Tyske soldater på slagmarkene ved Singapore	35
„Americana“	38

Det nye verdensbilde — Europas framtid

Maja og de formummede. Av Gise/her Wirsing	8
Planen om å skape et nyt menneske. Besøk hos Alexis Carrel ..	33

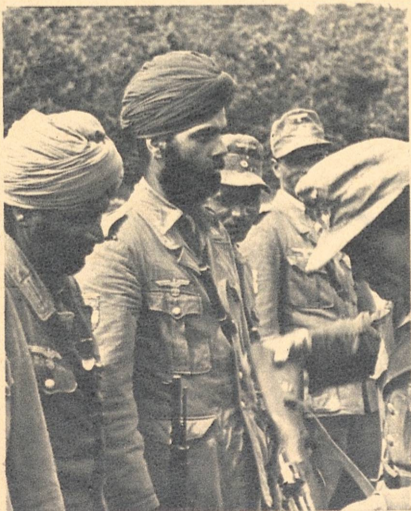
Hvordan vi lever

Tillitsmannsutvalget. Fra bedriftenes sosiale oppbyggingsarbeid ..	23
Om søndagene, når været er vakkert. Beretning fra Berlin ..	25
Våre dagers kjøkken	30

COPYRIGHT 1943 BY DEUTSCHER VERLAG BERLIN

FOR FEDRELANDET

LEGION „FRIE INDIA“

Geværappell. Legionærer i „Frie India“ under den daglige vaktjeneste ved Kanalkysten. Sikhene, en mono-teistisk hindusekt, bruker turbanen til den tyske uniformen

I mer enn 150 år har inderne bare kjent én eneste fiende: England. Atter og atter fant det sted blodige befrielsesoppstander i deres land. Så forsøkte Gandhi å oppnå Indias uavhengighet med det nye og uvante middel: den passive motstand. Subhas Chandra Bose, en mann, som kjenner den britiske India-politikk likeså godt som de britiske fengselsmetoder, fører no med våpen denne gamle kampen utenfra. Han står i spissen for den moderne utrustede indiske nasjonalarmé, som kjemper under Japans ledelse og som skal økes til en styrke av 300 000 mann. — På samme måte som sine brødre i Øst-Asia har også de indere som bor i Europa, sluttet seg sammen til kamp for sin uavhengighet i legionen „Frie India“. Og mangen en inder, som opprinnelig var blitt tvunget av engledderne til „kamp for friheten“ og måtte gjøre våpentjeneste, har kommet seg over til den andre leir og kjemper no mot sin egentlige fiende.

„KAPTEINEN“ KOMMER TIL OSS

„Signal“ forteller her om møtet mellom en tysk krigskorrespondent og en tidligere sovjetrussisk kaptein. Dennes navn og yrke er ikke autentiske, for å spare hans slektninger for ubehageligheter

Siden han kom tilbake fra sin Tysklandsreise, har han mange ganger en trekning om den smale munnen, som kornmo etter et uvær. Heller ikke latteren, som kommer og går så brått, lar en ane den vulkan av følelser og tanker, som det må demmes opp for her. Kapteinen bærer den feltgrå jakken uten akselstykker, som alle frivillige fra østen bruker.

Livet har mangen en gang latt ham begynne på nytt igjen. Men aldri tidligere har han opplevd noe slikt som for noen uker siden, da skueplassen ble så plutselig forandret. Igår enno krigsfange, midt blant en formløs masse, i dag fri, bare bundet ved sitt ord og sin ed, i den uniformen, som også for ham er en utmerkelse framfor alle andre. No har den nye verden, som han er satt inn i, fått et nytt bilde: Tyskland. Kapteinen var ikke bare offiser i sovjetarméen, men forfatter, og hemmelig — i en skjult krok av sitt hjerte — vel også en dikter. Vi kan vel forestille oss, hvor tungt det var for et slikt hjerte derover, uten mål, full av sorg for tilværelsen, skjelvende under slagene av de bitre år, alltid i kamp mot hverdagens lenker, som vilde hindre det i å slå i den medfødte rytme. Og således går vegen til forståelse av den tyske karakter over den rolige utholdenhet overfor skjebnen, over en underordnen, som aldri var det samme som å bøye seg eller la seg knekke. Som om han er kommet ut av et skogsnar av nye og enno litt fremmede tanker, sier han no: „Jeg beundrer framfor alt det tyske folkets utrolige evne til å tilpasse seg og føye seg. Jeg mener no ikke soldatenes disiplin, men den enkle sivilist-disiplin, på gaten, på toget, overalt. De arbeider, deler rettferdig alt de har, og gjør alltid nettopp det rette til rett tid. Enhver deler inn sine knappe forråd. Når vi russere har noe, spiser vi det opp, og etterpå sulter vi rett og slett. Dere deler forsiktig inn — vi kjenner det ordet slett ikke i den betydningen. Når to, tre mennesker har noe å diskutere hos oss, vil den ene skrike over den andre. I Tyskland snakker én og de andre tier, til han er ferdig. Det er tilpassing og innordning.“

Nikolai stammer fra middelklassen — sønn av en ukrainisk bonde, et av mange barn, tidlig drevet heimefra til de feberaktige voksende byer. Han begynte som havnearbeider i Odessa, om dagen arbeidet han av alle krefter for å tjene sitt brød, om aftenen i folke-kokeskolekurser, om natten med tunge øyne over det hvite papiret.

Han fikk et vitenskapelig stipendium og i oppdrag å utforske en ukjent egn

etnografisk og geologisk. Rolig levde han de årene, som han kaller de lykkeligste i sitt liv: han kunde gifte seg. Han fant ro og en plass hvor han kunde skrive. Han fant også aviser, som trykte hans arbeider. Det målet han hadde satt seg, frukten av slitsomme år, syntes å være nær. Men så kom krigen, uniformen og fronten. Familie og arbeid vek bak dette jernteppet. Med restene av en gjennombrutt divisjon ble han innesluttet, streifet om i iskalde skoger, og da han tente sin siste sigarett bak en busk, ble den sovjetrussiske kaptein tatt til fange av tyskerne.

Da han fjorten dager seinere var opp-tatt blant de „beredvillige“, kunde han ikke begripe det. „Det var det ubegripeligste i mitt liv“, sa han da. Men neppe følte han i dette nye livet virkelig grunn under føttene, før hans våkne ånd begynte å gjennomtrengte det. Etter alt det han hadde opplevd, kunde det ikke falle ham lett. Hittil hadde han ikke sett noe annet enn bolsjevismen, han hadde vel måttet arbeide hardt, men han hadde allikevel med egne krefter kjempet seg gradvis oppover og var alt nær ved å gå inn i sovjet-hierarkiets privilegerte klasse. Og vi henger jo meget mer ved det vi har tilkjempet oss, enn det som falt oss i skjødet. Her var det nødvendig med en omstilling, som dog ikke måtte være noe indre brudd, dersom en mann og et tenkende menneske, ikke rett og slett en maskin, skal stå i våre rekker. Den måtte begynne med det øyeblikket, da han tok av seg krigsfangens fillete dress og trakk i den feltgrå uniformen: tidligere var han en fange, som millioner andre — uten håp. No var han igjen et menneske i en ny verden, som han no vilde vise seg verdig. Da han begynte å kjempe fullt ut ærlig, med hele sin manndoms kraft, for å vinne denne verden også i sitt indre, hadde han — hadde Europa alt vunnet noe.

I samtalens løp hadde vi trukket opp en skisse av fronten på papirduken. Plutselig sa han etter en liten pause: „Jeg har alltid visst at en sammen med en fiende etter en forbitret kamp på liv og død trass i alt kan røyke en sigarett. Ikke alle som engang var vårt folks fiender, er slik. Heller ikke de som i dag vilde være våre beste venner.“

Så trådte kapteinen av, så sikker i formen som enhver tysk soldat, og gikk tilbake til sitt mannskapskvarter, som han deler med fire tidligere sovjet-løytnanter.

Krigskorrespondent dr. Alfred Haussner

LE CHEF
DU
GOUVERNEMENT

Des Français combattent en Russie. Ils sont partis
comme volontaires. Ils incarnent nos meilleures
traditions militaires et ils défendent le véritable intérêt
français. Le gouvernement les félicite et les remercie.
Il souhaite et il demande que leur exemple soit imité.

P. Laval

„De er inkarnasjonen
av våre beste
soldattradisjoner...“

President Laval om LVF

Den franske regjeringssjef, president Laval, hilser under en seremoni i Vichy fanen til „Légion Volontaire Française contre le Bolchévisme.“

President Laval var så vennlig å vedlegge en håndskreven erklæring for „Signal“s lesere, hvis original vi gjengir her.

Ordlyden av president Lavals håndskrivelse lyder:

„Franskmenn kjemper i Russland. De er dratt ut som frivillige. De er inkarnasjonen av våre beste soldattradisjoner og forsvarer Frankrikes sanne interesser. Regjeringen lykkønsker dem og takker dem. Den ønsker og forlanger at deres eksempel blir etterfulgt.

Pierre Laval“

MADAME SILLÉNS SILKEBELTE

Bak Kominterns hemmelige organisasjons kulisser

Komintern, Kremles verdensomfattende organisasjon til gjennomføring av dens egentlige formål, var den hemmelige trust for innsmugling av bolsjevikisk konspirasjonspolitik. „Signal“ påviser hvordan verden bør bedømme „oppløsningen“ av Komintern

Det hele minner om en spennende smuglerroman. I slike romaner forekommer det at ikke bare en kofert med dobbelt bunn, men også at mangt et klesplagg lurer selv en temmelig samvittighetsfull tollbetjent. Her dreier det seg om et silkebelte, hvis historie en gang var å lese i alle europeiske aviser.

Nils Granevall, tidligere redaktør av tidsskriftet „Sovjetnytt“, hadde fått i oppdrag å bringe et større beløp i svenske kroner fra Moskva til Stockholm. Fruen til den svenske bolsjevikfører Sillén spilte også en avgjørende rolle i denne sak. Nils Granevall har seinere røpet at „pengene ble befordret i et silkebelte under klærne.“

Hvis en vil se det slik, så er denne korte historie, der synes være et kapittel fra en smuglerroman, et betegnende avsnitt av den store bok i hvilken Kominterns veier og metoder er opptegnet. Den samme Komintern som no, den 15. mai 1943, angivelig er oppløst. „Signal“ er i stand til å gi et plastisk bilde av den faktiske oppbygging av denne Moskvas verdensorganisasjon. Det beviser at denne organisasjon alltid har vært generalstab for den krig i det dunkle som Moskva har ført og fremdeles fører i hele verden for sitt virkelige mål, verdensrevolusjonen.

Det har til alle tider eksistert mange hemmelige organisasjoner i verden, som alt etter behov har arbeidet under åpent visir eller under pseudonymer. Om det dreier seg om narkotika eller

om hvit slavehandel, om alkoholsmugling eller om den politiske smuglings junglepolitikk som Moskva med bolsjevismen forsøker å arbeide med i alle verdens land — alltid ble kontorer lukket eller åpnet etter behov, og når det var påkrevd, gjorde man bruk av nettopp slike silkebelter . . .

Det at historien med silkebeltet akkurat foregikk i Sverige, er bare et symptom. Sverige er enno i dag det for øvrig eneste land i Europa hvor det kommunistiske parti kan drive en uanfektet agitasjon. Dette svenske partis lover inneholder den åpne bekjennelse at det anerkjenner Kominterns program og at det vil gjennomføre sitt arbeid etter Kominterns retningslinjer. Da en jo aldri kan vite hvor lenge dette vil være mulig, har en i rett tid opprettet pseudo-organisasjoner som til enhver tid fortsetter å eksistere, hvis f. eks. de offisielle partiorganisasjoner skulde bli oppløst.

„Sovjetunionens venners selskap“

Her trer i alle øvrige land, hvis politikk ikke åpent tar stilling mot bolsjevismen, framfor alt en organisasjon fram i dagen, som for øvrig av Komintern åpent blir betegnet som en underorganisasjon, nemlig „Sovjetunionens venners selskap“. Ved siden av dette har en den såkalte „Røde hjelp“, som lot sin egentlige oppgave skinne gjennom da den i sin tid i Sverige sammen med „Den røde sportinternasjonale“ dro i felten mot Olympia-

den i Berlin. Kominterns organisasjon med henblikk på å drive propaganda blant de svenske studenter er foreningen „Clarté“. Først i 1940 ble forbundet „Det kjempende demokrati“ med dets egen avis „Tross alt“ grunnlagt. Den drev kamouflasjen så vidt at den under den i Sverige så upopulære vinterkrig mot Finland 1939/40 tok inn antibolsjevikisk stoff.

Hovedkvarter i Gøteborg . . .

Kominterns sete i Sverige er ikke legasjonen i Stockholm. Den kvinnelige sendemann Alexandra Kollontay har funnet det riktig også i dette land å plasere kominternsentralen et stykke unna. Gøteborg syntes mere egnet som kvarter for den sentral der leder

ellers er Sovjetunionens venners selskap det store harmløse parkett, på hvilket en i kjole og aftentoalett i teater, og til musikk og dans kan opprettholde de „kulturelle forbindelser“ med de bolsjevikiske venner, selv om de politiske forbindelser av praktiske grunner måtte avbrytes. Ved siden av dette Venneses selskap opptrer atter igjen „Den internasjonale røde hjelp“, eller „Ligaen mot imperialismen“, eller „Ligaen mot kolonial undertrykkelse“, eller „Ligaen mot krigen“. Det er akkurat som med metemarken: En kan skjære opp Komintern i så mange stykker en vil, så blir det allikevel til overs så og så mange småmarker, som alle har sitt eget liv. Kominterns organisasjon, sammenliknet med et

KOMINTERNENS ORGANISASJON:

I. Eksekutivkomitéen, sammenslutningen av følgende organisasjoner:

1. Den kommunistiske ungdomsinternasjonale
2. Den røde fagforeningsinternasjonale (Profintern)
3. De røde frontkjemperes internasjonale
4. Den røde sport-internasjonale
5. Den røde bonde-internasjonale
6. Den røde kvinne-internasjonale
7. Den røde lærer-internasjonale
8. Den røde barne-internasjonale
9. Den internasjonale røde hjelp (MOPR)
10. Den internasjonale arbeiderhjelp (IAH-Meschrapom)
11. Den internasjonale liga mot imperialismen
12. Den internasjonale liga mot krig og fascisme
13. De proletariske fritenkeres internasjonale
14. Sovjetunionens venners selskap
15. Det internasjonale forbund av revolusjonære forfattere og kunstnere
16. Det internasjonale sjømannsforbund.

II. Kominterns verdenskongress, omfattet 24 „legale“ kommunistiske partier og 46 illegale kommunistiske partier.

1. „Legal“ i: Sovjetunionen, Algerie, Argentina, Ytre Mongolia, Australia, (Belgia), (Danmark), England, (Frankrike), (Nederland), Irland, Island, Canada, (Luxembourg), Marokko, Mexico, New Zealand, (Norge), Palestina, Filippinene, Tsjungking-China, Syd-Afrika, Sverige, USA.
2. Illegal i: Afghanistan, Egypt, Albania, Arabia, Bolivia, Brasil, Bulgaria, Chile, China, Kostarica, Kuba, San Domingo, Ecuador, Estland, Finland, Hellas, Guatemala, Haiti, Honduras, India, Irak, Iran, Italia, Jugoslavia, Columbia, Korea, Latvia, Litauen, Mansjuria, Nicaragua, Nederlandsk India, Panama, Paraguay, Peru, Portorico, Portugal, Romania, Salvador, Spania, Sveits, Thailand, Tripolis, Tyrkia, Ungarn, Uruguay, Venezuela.
3. Dertil i Moskva „seksjonene“ Tyskland, Slovakia, Italia, Japan, Mandsjukuo, Ungarn, Polen, Spania.

alle de harmløse organisasjoner, hvis oppgave det er å skape tverrforbindelser til hele Europa.

. . . og i Zürich

Den motsatte pol på Kontinentet er Zürich, det gamle sete for bolsjevikiske agitatorer, hvorfra Lenin og Trotzki startet sin reise til Kreml for femogtyve år siden. Da de sveitsiske myndigheter her i slutten av tyveårene oppløste det kommunistiske parti på grunn av de stadige uroligheter, grunnla læreren Heinrich Gertels som straks „trådte ut“ av det kommunistiske parti, „Sovjetunionens venners forbund“. Her som overalt stort hus, gir losji for seksten forskjellige

Atter lager edderkoppens sine knuter. I Washington bekrefter den britiske feltmarsjal Sir John Dill og Tsjungking-generalen Shih-Ming-Chu sitt vennskap med Sovjetunionen. Da må jo Litvinov-Finkelstein, Moskvas ambassadør i Moskva, være fornøyd

„leieboere“. I den såkalte oppløsning av Komintern har det ikke vært tale om noen oppsigelse av disse. På Roosevelts forlangende har Stalin fjernet skiltet på huset, men huset selv og de som arbeider i det, består videre.

En kunsihandel i Paris

Den gang da Paris enno var Moskvas ledende propagandasentral for Europa, ble der i Rue d'Anjou leiet et stort hus som skulde anskueliggjøre Sovjetunionens forkjærlighet for kunst og vitenskap. Dette huset — la maison de la culture — hadde i første etasje en bokhandel og en kunsthandel. I de øvre etasjer befant det seg klubbrom. I husets elegant innredede hall derimot hang det programmer og planer for alle slags kulturelle foranstaltninger. Teater, film og musikk-aftener var den harmløse fasade som skjulte husets egentlige oppgave.

- SSSR's ambassader
- △ SSSR's legasjoner
- ◻ SSSR's opphevede legasjoner
- ◻ SSSR's opphevede ambassader

- ★ Kominternsentraler
- ◆ Kominternstøttepunkter
- ★ Opphevede kominternsentraler
- ◆ Opphevede kominternstøttepunkter

I Nederland var det ikke annerledes. Her gas det ved siden av „Vennenes selskap“ også en „Forening for kultur, utvikling og avspenning“, en såkalt nøytral ungdomsorganisasjon som angivelig befattet seg med å arrangere turer, teaterspill og dans, men som i virkeligheten forsøkte å lage en enhetsfront av den anti-fascistiske ungdom.

Alt dette er bare noen få eksempler som uten vanskelighet kunde forøkes med flere fra alle verdens land. Hvor enn Komintern opptrer, helst på en viss avstand fra den diplomatiske representasjon, men ofte også på det sted denne har sitt sete — av og til i direkte samarbeid med Intelligence Service, særlig i Nord-Afrika, Marokko, Algerie og Tunis — der danner det seg samtidig et „Vennenes selskap“, ligger mot krig og fascisme og imperialism, arbeiderhjelp og hva alle disse pseudo-organisasjoner heter.

DEN RØDE EDDERKOPPS SPINDELVEV

Moskva har som en edderkopp ikke bare overtrukket Europa med et nett av agitasjonskanaler. Over hele verden har den fordelt sine offisielle (ambassader, legasjoner og konsulater) og hemmelige (Komintern, „Vennenes selskap“ og annerledes kamuflerte støttepunkter, fra hvilke sabotasje-handlinger, mord, oppstander og uroligheter blir iverksatt og ledet. „Signal“s kart viser forgreningen av „den bolsjevikiske politikks viktigste felstillinger“. Göteborg og Zürich er de europeiske sentraler; San Francisco for Nord-, Mexico for Syd-Amerika er hovedkvarterer for de hemmelige røde organisasjoner. I Øst-Asia og i Australia (Sydney), i Det nære østen (Beirut) og i Afrika (Alexandria) — overalt har den røde edderkopp sine knuter i nettet. Under ambassader Maiskys beskyttelse har den særlig i Manchester og Portsmouth bitt seg godt fast i det engelske samfunn

Den røde hertuginne

Også her er det atter igjen symptomatisk at f. eks. „Sovjetunionens venners selskap“ i Beirut noen få uker før den såkalte „oppløsning“ av Komintern foranstaltet en veldedighetsfest til inntekt for Sovjethjelpen, ved hvilken general Catroux's hustru var den strålende fests midtpunkt. I det hele tatt ynder en å operere med kjente navn, om hvilke der så grupperes et fornemt selskap. Det er ikke mange år siden

at en nær slektning av den engelske konge, den „røde“ hertuginne av Atholl, opptrådte i alle foreninger som hadde satt seg til oppgave å bekjempe fascismen.

Akkurat som en edderkopp spinner sitt nett, således har Komintern fordelt sine støttepunkter i alle verdensdeler. Det kart som „Signal“ bringer i denne forbindelse, viser — en for øvrig enestående foreteelse — at det ved siden av Moskvas diplomatiske representa-

sjoner ble opprettet vidtrekkende støttepunkter for Komintern, der hadde til oppgave overalt å få „Sovjetunionens venner“ til å slutte seg sammen. Etter at dette i et årelangt, utspekulert Kremlarbeid var blitt gjennomført, kunde Stalin meget beredvillig med et pennestøk utsette Kominterns fasade. Det spindeltev som er blitt spunnet bak denne fasaden, er så fint at det ikke lenger har bruk for det taket som det til i dag var festet til.

Stalin har ikke gjort annet enn å legge Kominterns røde klede i en møllpose — det røde klede som forstyrret forbundsfellene i London og Washington under deres arbeid. Det som er blitt til overs er Madame Sil-léns silkebelte, som fortsatt tjener til å smugle de midler over grensene, som en må ha når den røde hertuginne eller madame Catroux skal foranstalte strålende fester til Moskvas ære

Bevegelseskrig er krigen for rytterne. Kosakker med rekognoserings- og forbindelsesoppdrag i kampområdet ved Bjelgorod

Russere rir mot øst

I det store materialslag, som "Signal" i dette nummer bringer to av de første og samtidig mest typiske bilder fra, kjemper for første gang stedegne forband i storaksjonen mot bolsjevismen. Således er også disse bilder enestående, og den som forstår tidens tegn, vil vite hvor stor historisk betydning man må tillegge den, han vet hva det betyr at russere rir mot øst . . .

Før angrepet. Et kompani kosakker forbereder seg til et siste angrep mot utkanten av en landsby, som forsvares med maskingevær og granatkastere

Angrepet er i full gang. Maskingevær understøtter de framstormende infanterister. Kompanisjefen leder troppenes framrykking

PK-fotos:
Krigskorrespondent
Wolff-Altwater (1)
Krigskorrespondent
Mossdorf (2)

Østfront-årgang...

I den nye spanske infanteri-krigsskole ved Madrid er det nu innkalt en årgang, som allerede kommer fra krigens skole. De velprøvede soldater fra østfronten og delvis sågar fra den spanske borgerkrig blir her utdannet til yrkesoffiserer av ikke mindre krigserfarne lærere

Foto: Leopold Fiedler, Lissabon

MAJA OG DE FORMUMMEDE

For den reisende som ikke har vært i Spania på noen år, byr landet et bilde på overraskende gjenreisning. Samtidig kan en også iakttatte de krefter som gjør seg gjeldende utenfra og som ikke har noen interesse av et kraftig Spania, men derimot helst ønsker kaos. „Signal“ beretter her om dette viktige europeiske spørsmål

I Prado i Madrid befinner det seg blant Goya's store veggmalier, i hvilke han skildret folkescener og spansk bondeliv i rokokko-tidens stil, en billedtavle der er blitt kjent under navnet „Maja med de formummede“. I midten står en spansk pike i landets fortryllende nasjonaldrakt. Hun er omgitt av noen menn som forsøker å skjule sine ansikter ved hjelp av tørklær og hatter som de trekker ned over øynene. Maja føler det uhyggelige ved disse tilslørede skikkelser. Hendes hånd er hevet til en avvergende gestus. Hun vilde kanskje flykte, hvis hun ikke var besjelet av sterk selvbeknethet. Hennes spørrende ansikt gjenspeiler på samme tid frimodighet, skepsis og overlegenhet overfor de formummede. „Her er jeg“, synes hun å si. „Jeg har intet å skjule. Men hvorfor vil dere ikke gi dere til kjenne? Dere kan ikke ha noe godt i sinne, for da vilde dere si hva dere har på hjerte og hvorhen deres veg fører. Dere kan ikke skremme meg med deres forkledning. Men jeg har ingen tillit til dere.“ Det er et gripende bilde.

Goay's kunst, å gjøre den dypere mening synlig bak tingene, er blitt konsentrert til sterkeste virkning i denne enkle folkelivscene. Jo oftere jeg betraktet denne „Maja“ i Prado, desto mer syntes hun meg å være et symbol på Spania i denne kritiske krigssommer.

Landets gjenreisning

Det var våren 1941 at jeg sist var i Spania. De framskritt som landet har gjort i disse to år, er iøynefallende. Den gang viste menneskenes ansikter dype og merkbare spor etter borgerkrigen. Den fryktelige opplevelse dirret enno i dem. En million døde hadde denne kamp kostet. Sårene var enno ikke grodd igjen. Sultens spøkelse lå over landet. Bare med ytterste anstrengelse lyktes det å bli herre over den. Uoverskuelig tårnet gjenreisningens problemer seg opp for et land, hvor en overalt kunde se forkullede ruiner som borgerkrigen triste vitner. I mellomtiden hadde den øvrige verden delt seg i to bevæpnede leirer. Den annen verdenskrigs brenninger tørnet hardt opp mot den nettopp redede lands grenser. Men hadde ikke denne annen verdenskrig i virkeligheten begynt allerede i 1936 på spansk jord? Viste ikke sovjetrussenes nye allianse med engelske, amerikanske og franske frimurere seg å være virksom

allerede under borgerkrigen? Var det ikke så at Franco vilde ha vunnet den indre krig meget tidligere, kanskje år tidligere, hvis ikke det røde Spanias motstand var blitt forsterket fra Moskva og London? Jo, slik var det faktisk. Historien vil en gang komme til å betrakte borgerkrigen i Spania som det fryktelige forspill til den verdenskrig som snart etter brøt ut. Et symbolsk forspill også hva angår dets endelige resultat.

No i denne sommer er i hvert fall virkningen av den stadig framskridende gjenreisning merkbar. Jeg kjørte fra Madrid over den en gang så hardt omkjempede veg gjennom Sierra de Guadarrama til den murinnhegnede Avila. Overalt var de ødelagte landsbyer gjenoppbygd. De er gjenreist vakrere og bedre, også i hygienisk henseende, og i en stil som passer til landskapet og til den moderne idé som ligger til grunn for anlegget. Ruinene ligger der enno, men innvånerne er allerede flyttet inn i de nye landsbyer. Slik er det overalt i kampområdene. Også universitetsbyen i den nordlige — en gang så hardt omkjempede — del av Madrid har gjenreist sine store institutter. Noen av dem er allerede i drift, andre under bygging, atter andre prosjektert. Da vi en søndag kveld kom fra Escorial inn i denne bydel, tumlet det seg en uoverskuelig menneskemengde, glade og i søndagsklær, mellom de nye bygninger, de byggverk som var under arbeid og ruinene av de gamle sønderskutte institutter. Meget nytt er i ferd med å oppstå. I denne bydel ble særlig mange beboelseshus ødelagt. Enno er ikke alle de fattigkvarterer ryddet vekk som — gravd ned i jorden på en primitiv måte — inntil videre måtte gi husly for mange. Men det store verk som allerede er utført, gir visshet for at det sosiale gjenreisningsarbeid i Madrid snart vil ha fjernet også disse rester av borgerkrigen følger.

Ansiktene til Madrids innvånere er igjen blitt glatte og avspente. Butikkernes lagrer er igjen blitt fylt, om enn riktignok de tallrike luksusvarer i de elegante butikker i sentrum ikke gir noe riktig bilde av forholdene, for prisene ligger på et høyt nivå. Men mange masseforbruksartikler er igjen å få til overkommelige priser. Brødet som en gang var det daglige bevis for nøden i Spania, er atter blitt spiselig, og det alminnelige økonomiske oppsving kommer alle befolkningslag

til gode på en synlig måte. Svarte-handelen — som her er oppkalt etter to bedrageriske jøder Strauss og Perl — „estraperla“ består videre, men dens betydning er blitt mindre. Før var det „estraperlista“ som for det meste behersket markedet. No blir den fra måned til måned trengt mer og mer i bakgrunnen. Spanias gjenreisning er et europeisk faktum. Sårene læges, landet lever opp igjen. Dette er Francos verk.

Ordningens hjørnestein

Og allikevel — „Maja“ står mellom de formummede. Spania kan som det største ikke-krigførende land i Europa riktignok holde seg krigen fra livet, men ikke krigens virkninger. Også Spanias skjebne og framtid ligger i denne verdenskampes vektskål. Spanias skjebne som atlantisk makt og Spanias framtid som en hjørnestein og bærende søyle i den europeiske ordnings store bygning. Det spanske vennskap med Tyskland og Italia ligger klart i dagen. Det er resultatet av de felles kampår under borgerkrigen. Det spanske fiendskap mot bolsjevismen er likeså åpent. Den er den avgjorte dødsfiende. Den spanske frivillige legion har under ledelse først av general Munoz Grandes og no under general Infantès heftet uforgjengelig berømmelse til sin stolte fane. Volchovstillingen som Spanias frivillige no har holdt så lenge, hvor et sovjetrussisk gjennombrudd aldri har lyktes, vil for alle tider minnes i forbindelse med den spanske soldats uforferdethet og seighet. Overalt i Madrid og Toledo og i andre byer treffer en på menn som har kjempet i de spanske frivilliglegioner og som bærer ordner og utmerkelse fra felttoget i øst. De er levende vitner om at Spania betrakter kampen mot bolsjevismen ikke bare som et nasjonalt, men som det egentlige europeiske problem overhodet. Men „de formummede“, de som ikke vil gi seg til kjenne overfor Spania, det er vestmaktene på den annen side av havet.

En spanjer svarer

Det er kjent at englenderne og amerikanerne i Spania under denne krigen ikke har spært hverken midler eller arbeid for å drive en vidt forgrenet underjordisk propaganda. Hvis det no bare dreide seg om at disse makter forsøkte å skade Tyskland og Italia hvor de bare kan, så kunde man be-

trakte deres anstrengelser i Spania som en normal følge av krigen. Det dreier seg imidlertid om noe helt annet. Da jeg ved slutten av mitt opphold i Madrid fortalte en kjent publisist, forøvrig en suveren personlighet med objektiv dømmekraft, om resultatet av mine iakttagelser, stilte jeg ham følgende spørsmål:

„Hva vil englenderne her egentlig? De driver monarkistisk og anti-monarkistisk propaganda på samme tid: de understøtter de røde emigranter, samtidig er de fulle av smiger overfor presteskaper. I visse tidsskrifter retter de skarpe, ja usømmelige angrep mot Franco, i andre igjen uttaler de seg med all respekt om statschefen. Hva vil disse folk egentlig?“

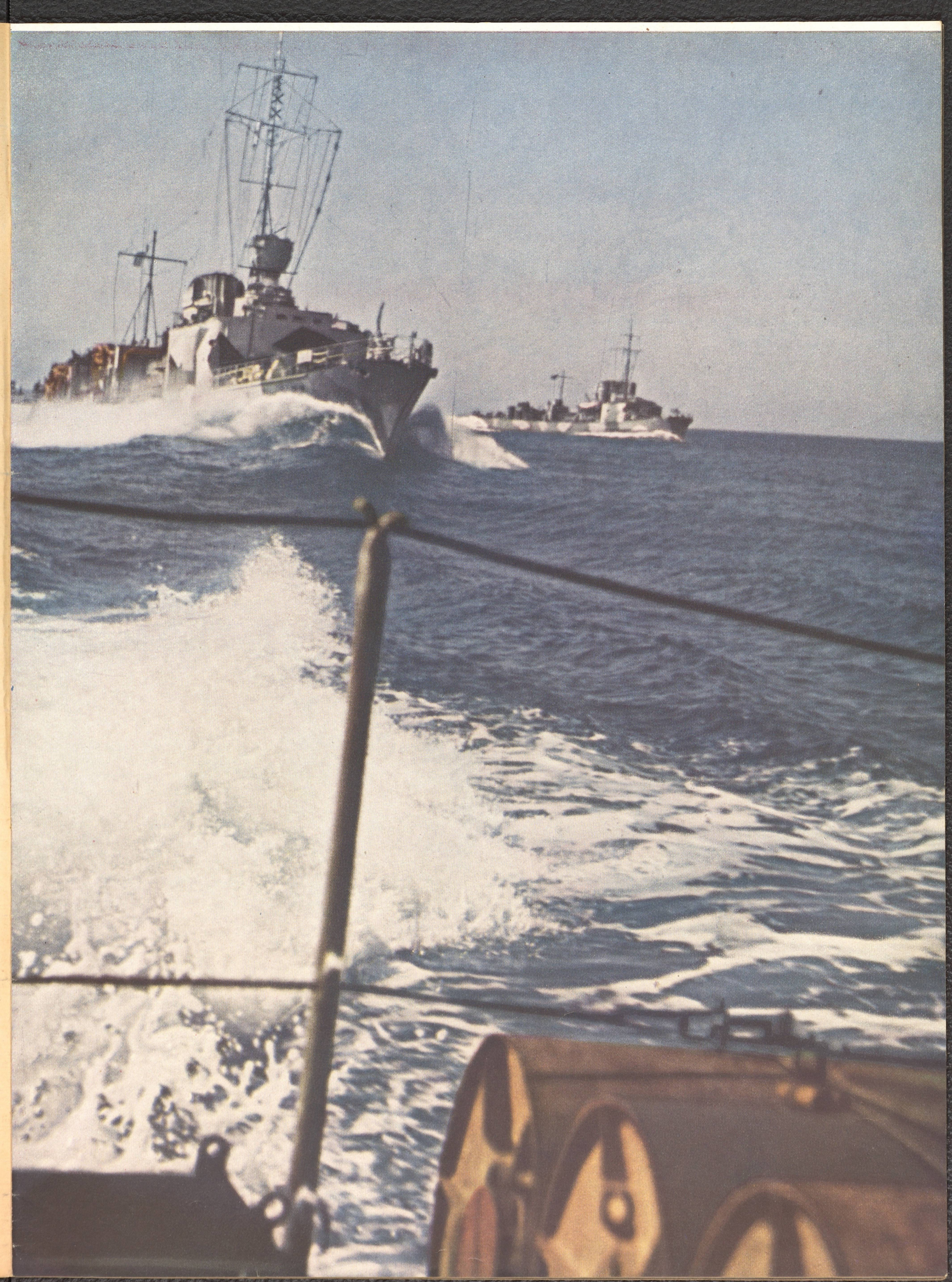
Den spanske publisist svarte med en bitter klang i stemmen: „Hva de vil? Det er ganske enkelt. De vil et maktløst og — hvis de kunde klare å få det til — et kaotisk og anarkistisk Spania. Det er det hele, og det forklarer alt sammen.“

Og slik — er det faktisk. Og det er et av de store europeiske spørsmål som der ved dukker opp. Altfør lenge er Spania av det øvrige Europa blitt betraktet som „et lite kontinent for seg selv“ — avsondret ved Pyrenéene. En betraktning som ikke lenger passer for Francos Spania og som miskjenner den store europeiske misjon som Spania i broderlig forbindelse med Portugal har å oppfylle.

Når man skuer tilbake på den rolle som stormaktene spilte under den spanske borgerkrig, vilde en ta feil i en viktig henseende, hvis man vilde tro, at England den gang understøttet den røde anarkisme bare av ideologiske grunner rette mot det autoritære prinsipp. Nei! Det var den gamle britiske maktpolitiske konsepsjon som her på ny kom for dagen. Bortsett fra den korte episode hvor Wellington samarbeidet med spanjerne mot Napoleon, har England alltid vært den stormakt som har vært imot Spania. Selv Wellington vilde også bare arbeide sammen med et svakt Spania, og straks etter Napoleons fall gjorde Storbritannias utenriksministre alt mulig for å hindre at Spania kom seg opp igjen. Det er en fast grunnsetning i den britiske utenrikspolitikk siden 1588 — året for armadaens undergang.

Francos nasjonale oppstand begynte ikke på det spanske fastland, men på de atlantiske øyer og i Spansk-Marokko. Den var således imperial fra begynnelsen av. For første gang på århundrer i den spanske historie. Alle- rede av den grunn var England imot Spanias redning fra det truende kaos. Og ikke mindre De forente stater. I grunnen var det jo Nord-Amerika som i 1898 med sin første imperialistiske rovkrieg mot en europeisk makt, med englendernes åpenbare sympati forsøkte å fullstendigjøre Spanias systematiske svekkelse. Siden den gang er det gått 45 år og jeg var enno i 1938 på uavhengighetsdagen i Chicago vitne til at noen veteraner fra den spansk-amerikanske krig ble overøst med blomster som de første amerikanske „empire-builder“. I det samme år 1898 ble også yankeenes systematiske felttog mot den spanske kulturinnflytelse i Sør-Amerika åpnet — en ut-

Fortsettes side 35

I grålysningen etter bombenatten. Ut fra den nedbrente opera (til høyre) og et stort hotell velter enno røyken over plassen, hvor mennene i en redningstrupp får seg et par minutters hvil på reddede madrasser

I morgengryet etter bombenatten. „Tre brannbomber har jeg slokt“, forteller gartner Thiessen, som ellers stiller med svanene i byens park. For flere uker siden mistet han sin leilighet i gamlebyen på grunn av en sprengbombe. Hans ansikt forteller brann-nattens historie

ETTER EN NATT...

I en vesttysk storby opplevde krigskorrespondent Hanns Hubmann en av de alvorligste bombenetter. Ti dager seinere besøkte han igjen den samme byen og dens innbyggere. „Signal“ offentliggjør her hans beretning

Denne storby i Vest-Tyskland har opplevd hundre bombenetter. Og mer. Men denne var en av de alvorligste. Krigskorrespondenten Hanns Hubmann var også med på den. Han har sett, hvordan faklene sto tett i tett. Også operaen var et av ofrene, og mangt et stort hotell. Riksminister Speer, som „Signal“s krigskorrespondent var på reise med, hjalp her med å berge madrasser og mange andre ting. Hundrer, ja tusener av mennesker mistet sin heim. Enhver hjalp til med å redde det som reddes kunde. Om morgenen etter bombenatten drev enno røyken gjennom byens gater. Menneskene strømte alt til arbeidet igjen. Men deres ansikter bar enno tydelig preg av nattens redsler.

Ti dager etter bombenatten var Hubmann igjen i den samme byen. Sporene etter ødeleggelsen var naturligvis uforandret på husfasadene. Men menneskenes ansikt, ja deres liv overhodet var én eneste bekjennelse: at de også mestrer bombenettens nød. Hvordan — forteller bildene som „Signal“ viser: Menn som ti dager etter en slik bombenatt igjen bringer sine hustruer blomster, og kvinner som ikke lenger kan skjule sine så avvæpnende sorger for hatter og håndvesker, mennesker, der tidlig om morgenen etter den store brann-natten, som en selvfølge strømmer til arbeidet — slike mennesker er sterkere enn sin skjebne.

Forbi ruiner og sårede strømmer de alt til arbeidet igjen. Det ble ingen tid til barberingen, for klokken 6 vil de som vanlig stå ved maskinene. Og trikkene går ikke. En kan i beste fall bruke syklen for å komme til fabrikken

← Under glassrundingen. Radiotelegrafisten ved maskingeværet

PK-foto: Krigskorrespondent Speck

Oppvartnings- damen Käthe

Om morgenen etter bombenatten fant „Signal“ henne sammen med en kollega på et par taburetter, som de sammen med forskjellig —også „kakekassen“— hadde reddet fra sin kafé (til venstre på bildet)

↓ Ti dager seinere så korrespondenten henne tilfeldigvis som NSV-hjelperske ved utdelingen av frukt til bombeskadede (til høyre på bildet)

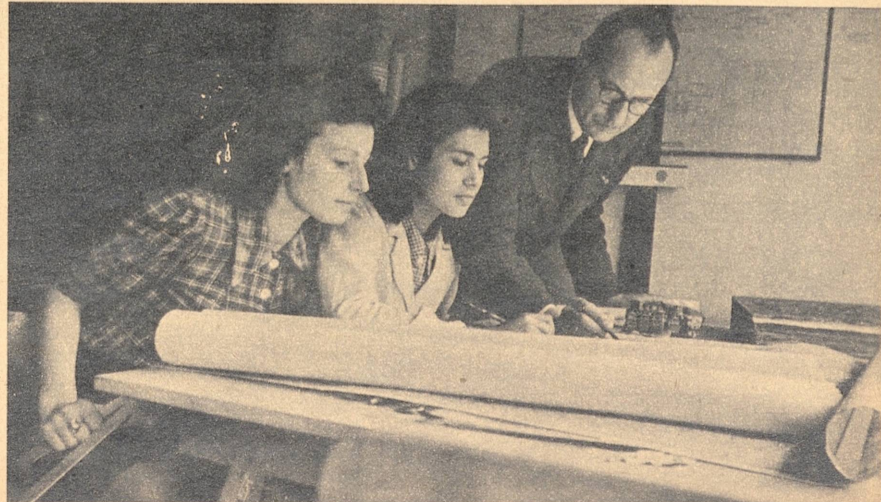
Arkitekt og fotograf . . .

„Hallo, hvor vil De hen med bøtten?“
„Over stigen til trappen og så inn i atelieret!“ I 6.etasje bor den kvinnelige fotograf Hehmke-Winterer. Atelieret ble ikke beskadiget. Mannen, arkitekt Konrad Wagner, har bygd en nødkomfyr av et par steiner. Og vannet henter de fra en brønn på gårdsplassen. Og en viser igjen et muntert ansikt.

I morgengryet etter bombenatten. Wagner og hans kone, utenfor deres hus

↓ Ti dager seinere: arkitekt Wagner med sine tegnersker i arbeid igjen i et provisorisk kontor, som han opprettet i det hardt beskadigede hus

I morgengryet etter bombenatten: enno preger brann-natten deres ytre, snippen har de tatt av under slokke- og redningsarbeidet. Alarmen brakte dem tilfeldigvis sammen i et tilfluktsrom: byinspektør Schäfer, kolonialhandler Strathmann og kurvmakeren Arenswald. De har hjulpet til av alle krefter. Ti dager seinere? (Se nedenunder)

„Dette er mitt nuværende kontor. Synes ikke De også at skap kan erstatte en vegg?“

De er ovenpå igjen . . .

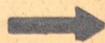
. . . for de har sin rhinske humor i behold. De tre: en byinspektør, en kolonialhandler og en kurvmaker. Ti dager etter den alvorlige bombenatten går alt igjen sin vente gang: pølse blir skåret opp, kontorarbeidet utføres også mellom nødvegger, og kurver blir igjen flettet.

„Skal det kanskje igjen være ekte Braunschweiger tungepølse? Nettopp inntruffet!“

„Disse kurvene er nettopp blitt ferdige. Og utstillingsvinduet er iorden igjen“

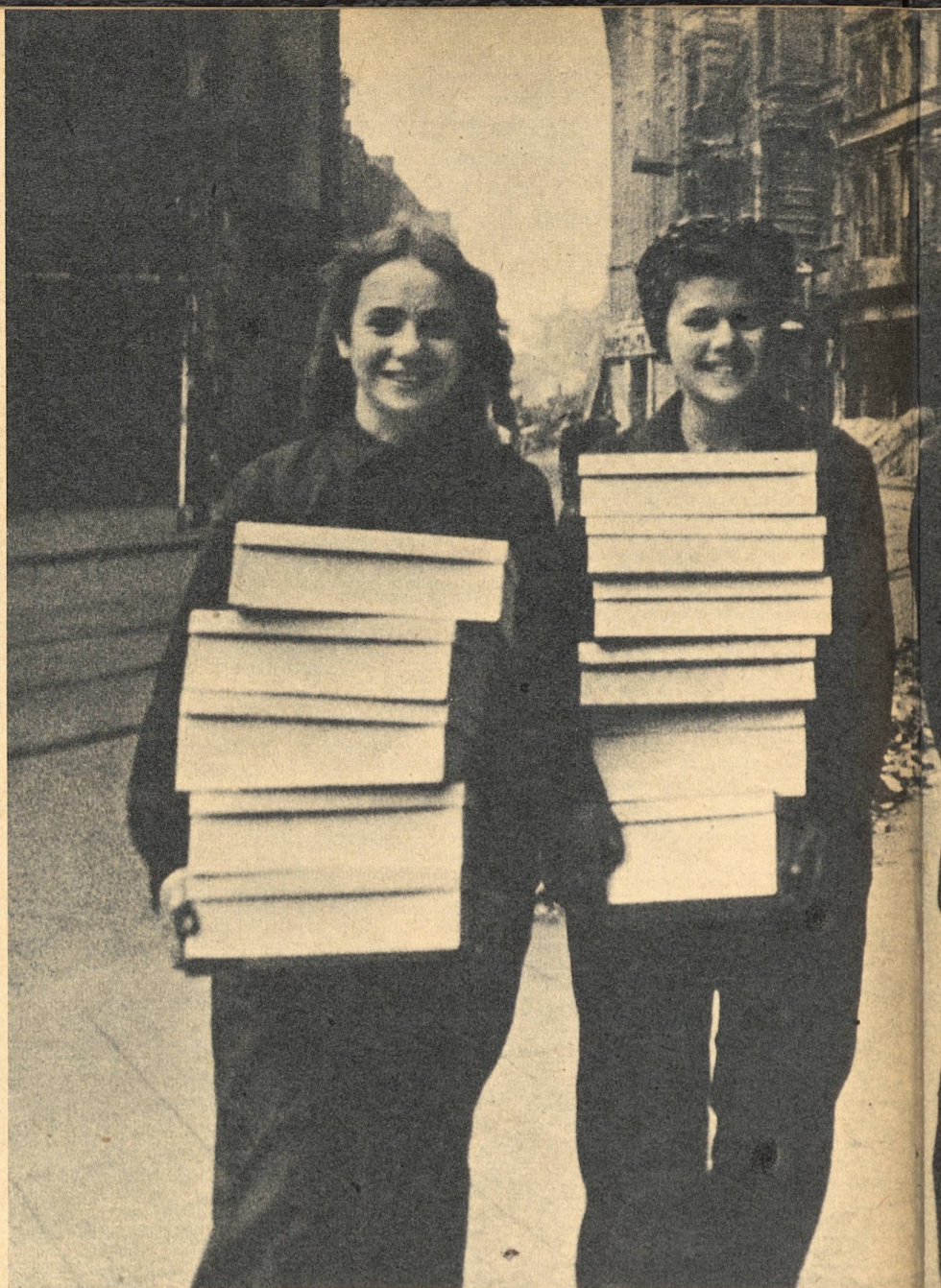

„Jeg tar den annen fra høyre“, sier fru Hilde, da hun beundrer de nye håndveskene, som ble lagt ut i utstillingsvinduet. „Salg i de neste dagene“, forkynner et skilt

„Det skal bli konjakk å få“, sier gutten, som tar i mot innmeldelsene for spirituosa for sin mor. Der uteses nemlig ekstrarasjoner for befolkningen i den bombede by

Ti dager etter . . .

„Ja, fra imorgen av selger vi igjen!“ sier de unge pikene i en strømpeforretning strålende — men i en forretning sammen med tre andre firmaer. No er de iferd med å bringe varer ditbort fra et lager, som er uskadd

„Og 'soldatstumpen' smaker!“
Særlig når gjenter fra Rhinlandet
hjelper til med å utdele brødet fra
militærbakeriene i forsyningsstedene
for bombeskadede

Roser og margeritter. Blomsterkonene har
igjen satt opp bordene sine utenfor et
stormagasins ødelagte fasader. Og mennene
kommer og kjøper buketter igjen til sine
hustruer... Ti dager etter bombenatten...

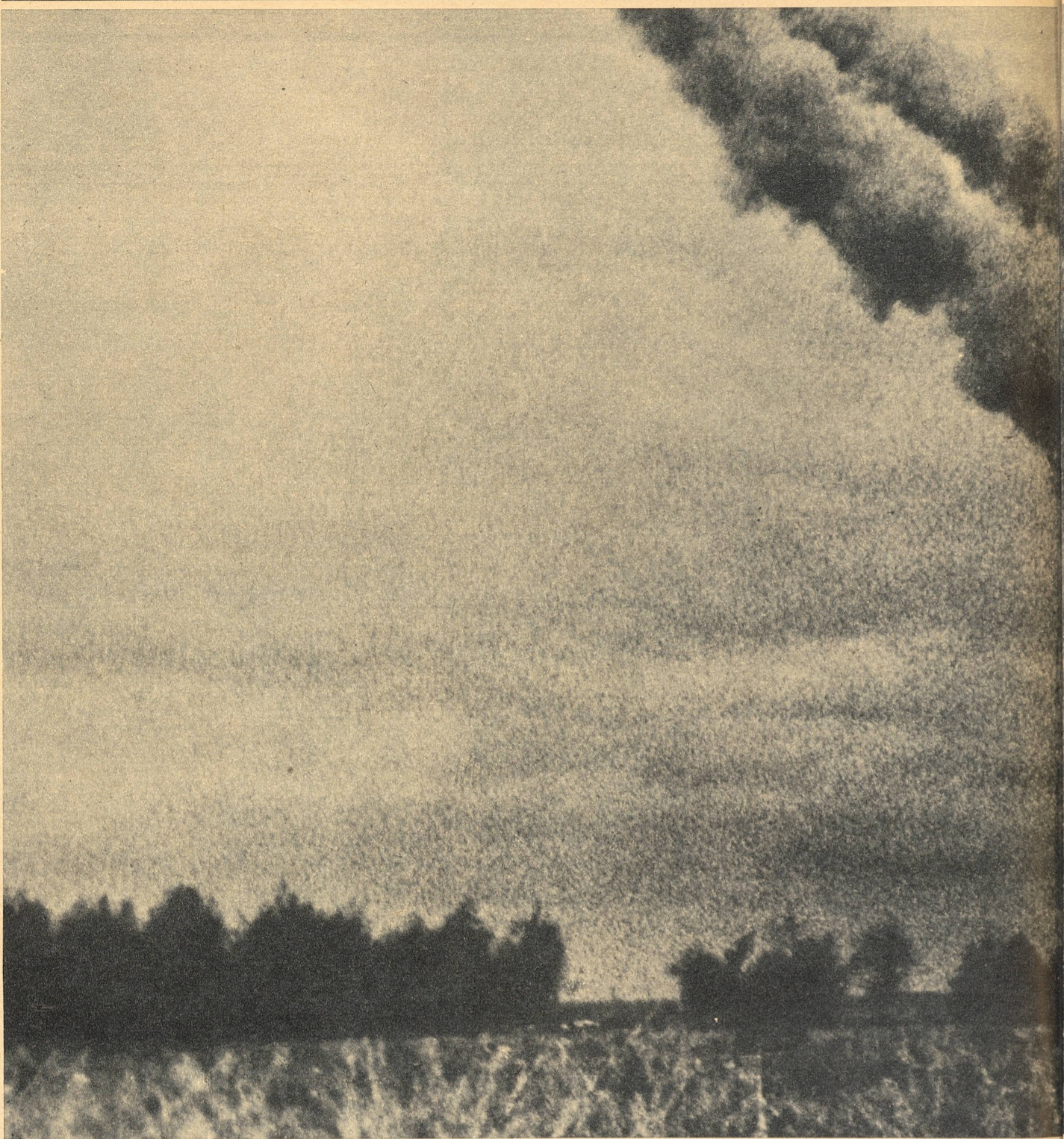

... Og hovedsaken er:
Arbeidet går videre
Se artikkelen på side 18

Material- slag

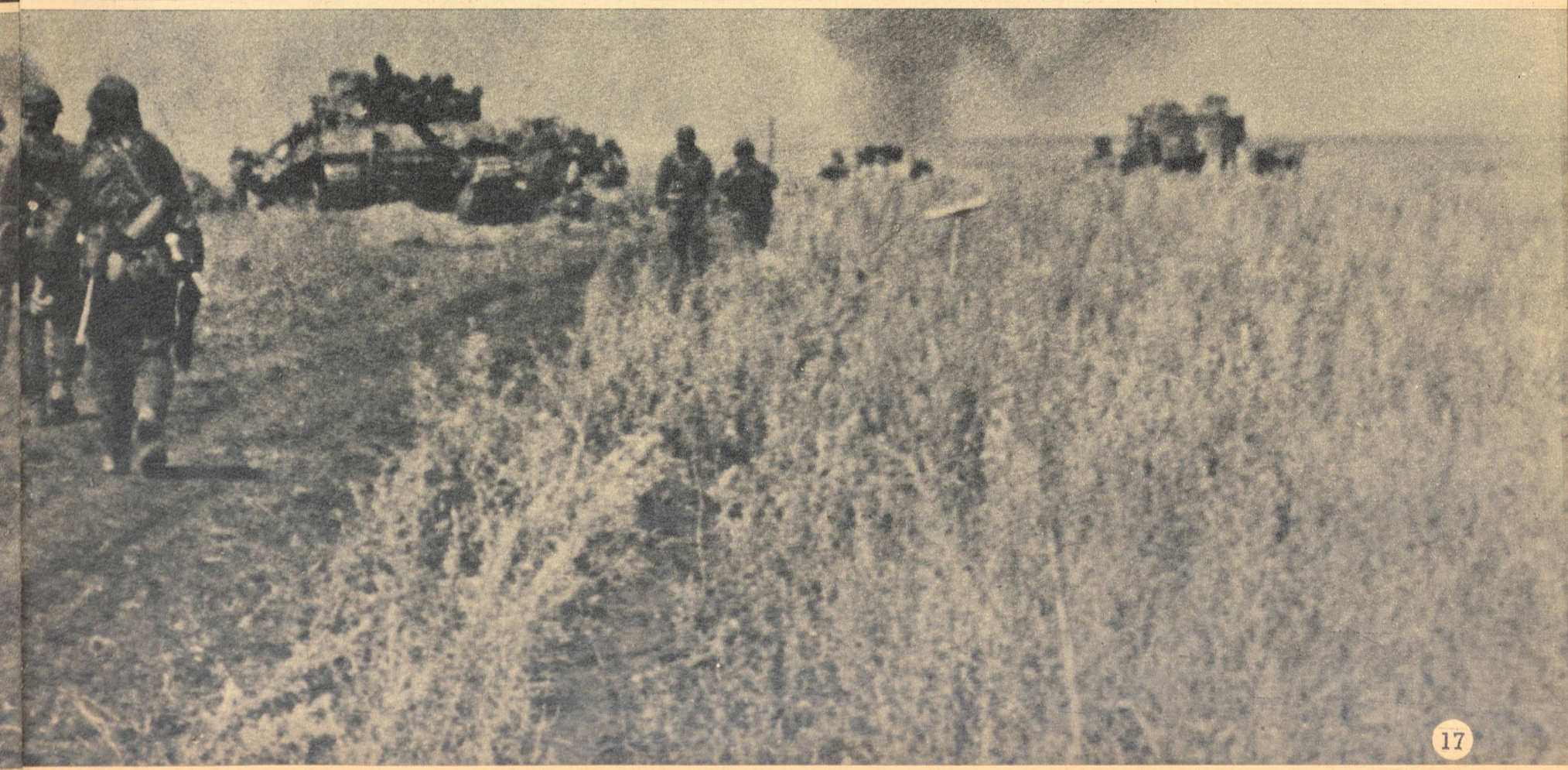
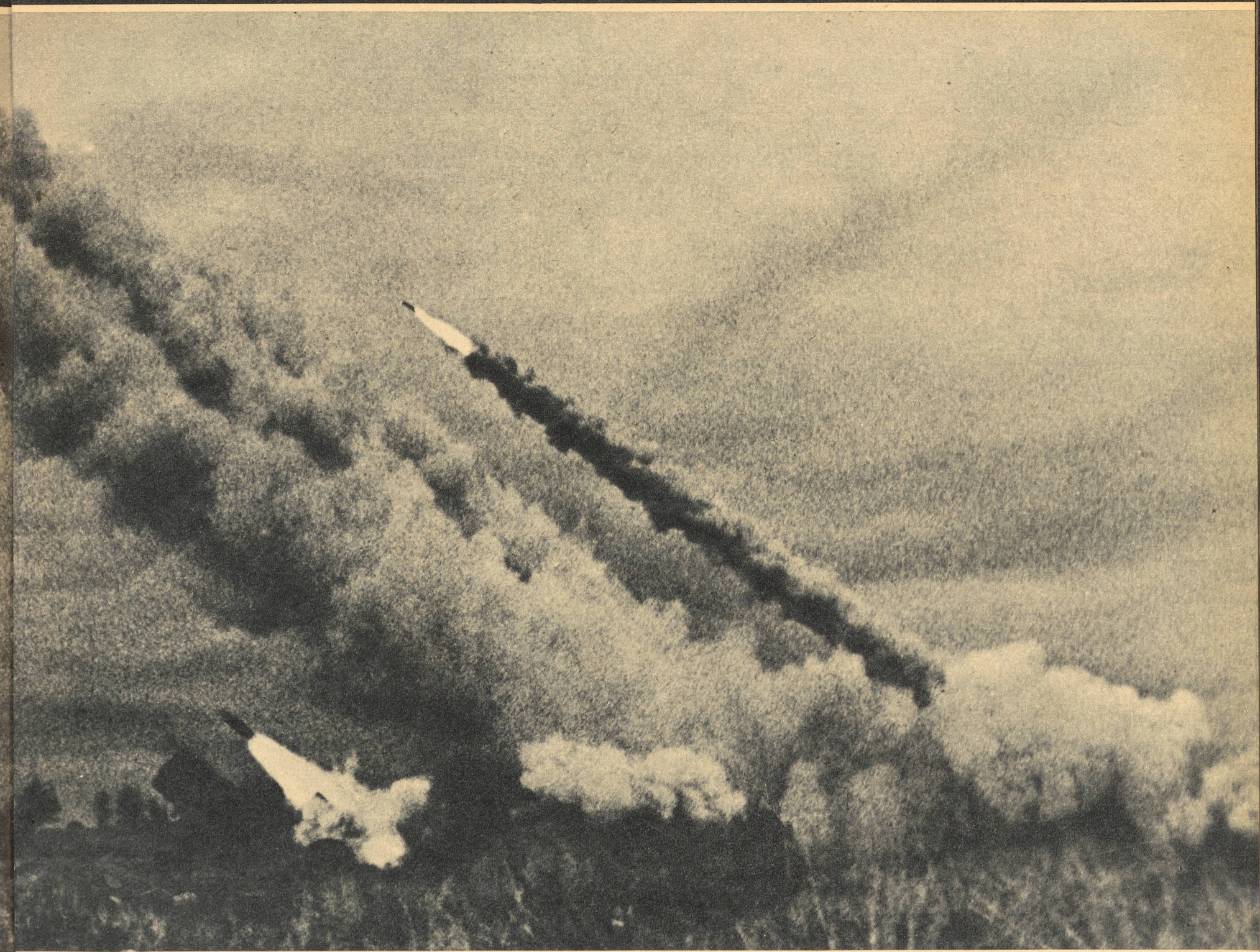
Tyske låkekasterbatterier gir ild. Et bilde som aldri er sett før: Øyet kan følge prosjektilet, som med en hale av ild stadig hurtigere jager til vørs på en hvit røykbane mot fienden. Dumpe detonasjoner, og bølgen av et veldig lufttrykk kommer noen sekunder seinere tilbake.

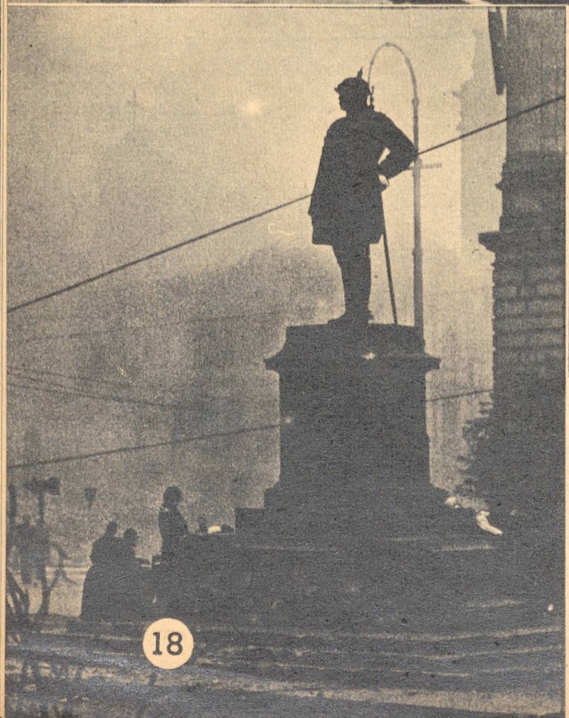
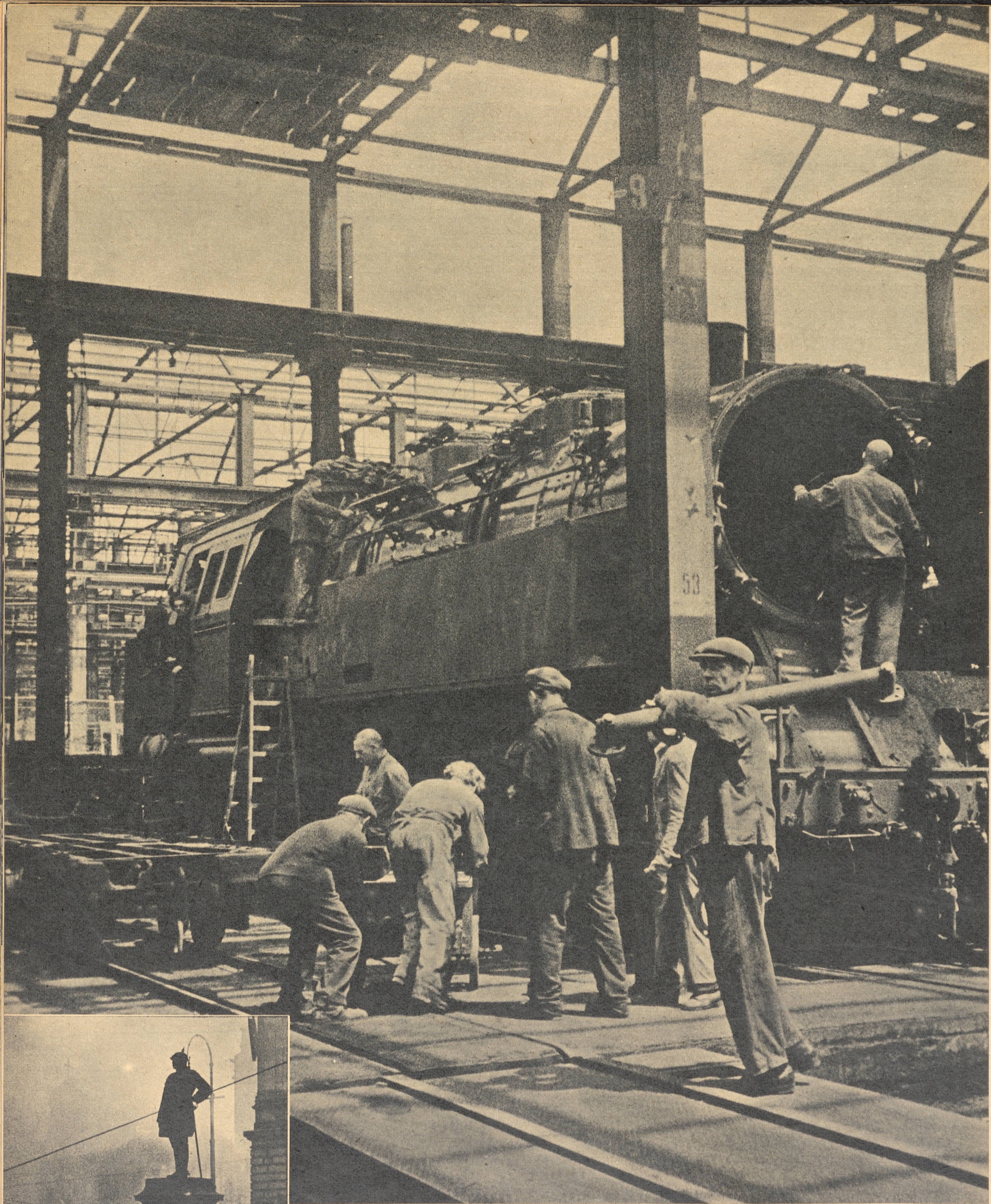
PK-fotos: Krigskorrespondent. Walz

Slagmarkens herrer. „Tigeren“, den nye tyske panservogn, som første gang ble satt inn i masser under slaget i øst, og mennene som bærer hovedbyrden i kampen, grenaderene, møtes på det vidstrakte slagfeltet, hvor det tordner fra våpnene

PK-foto: Krigskorrespondent Büschel

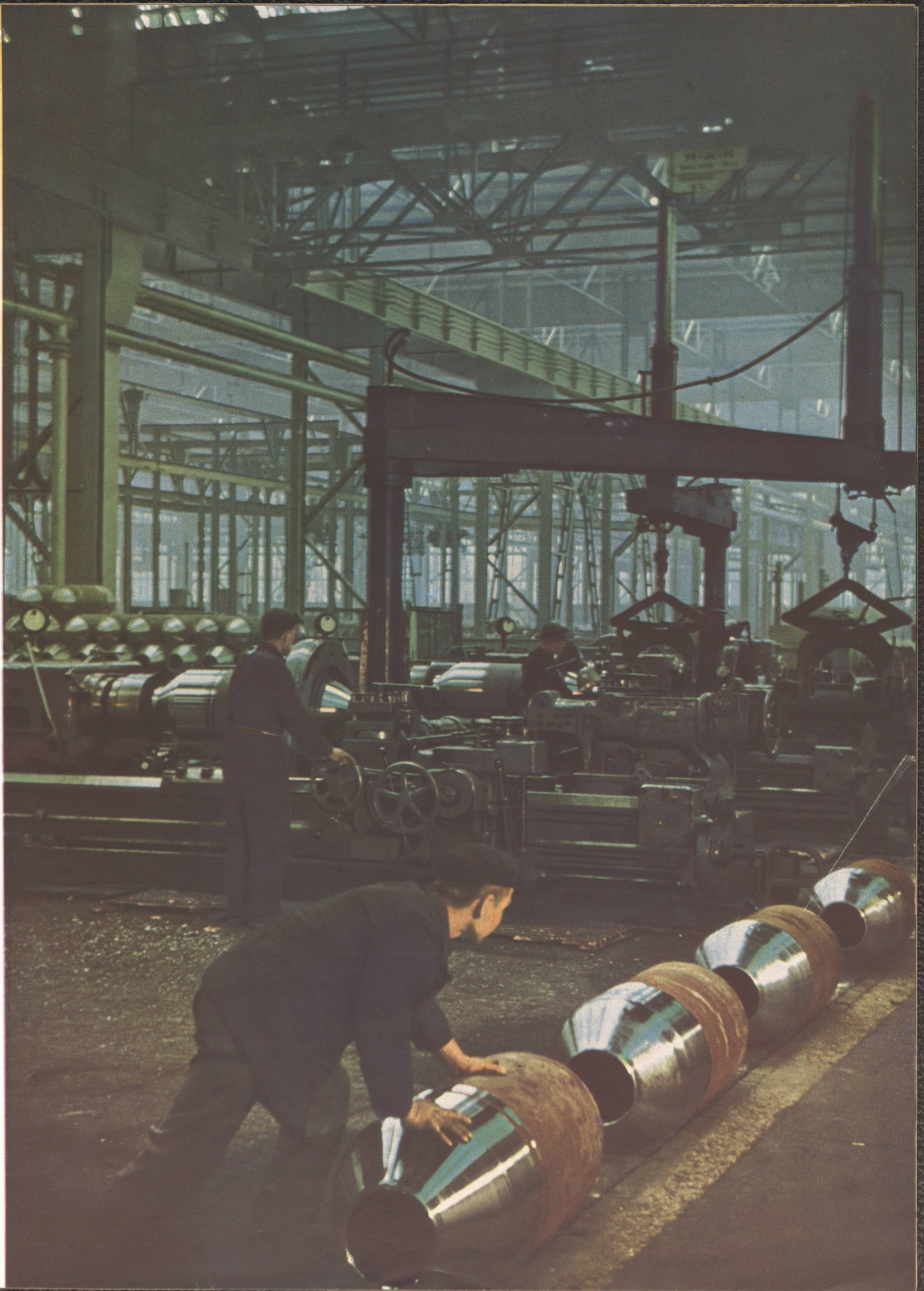
Ett bilde blant mange: I en rustningsfabrikk i Rhinland har lufttrykket fra bombene revet taket av en montasjehall og knust vinduene. Alt om natten begynte brannvaktene med oppryddingsarbeidet, og under åpen himmel drønner nagelhammerne videre som før. Lokomotiver og granater forlater fabrikkene i uavbrutt rekkefølge. (Se farge-billedreportasjen som begynner på neste side.)

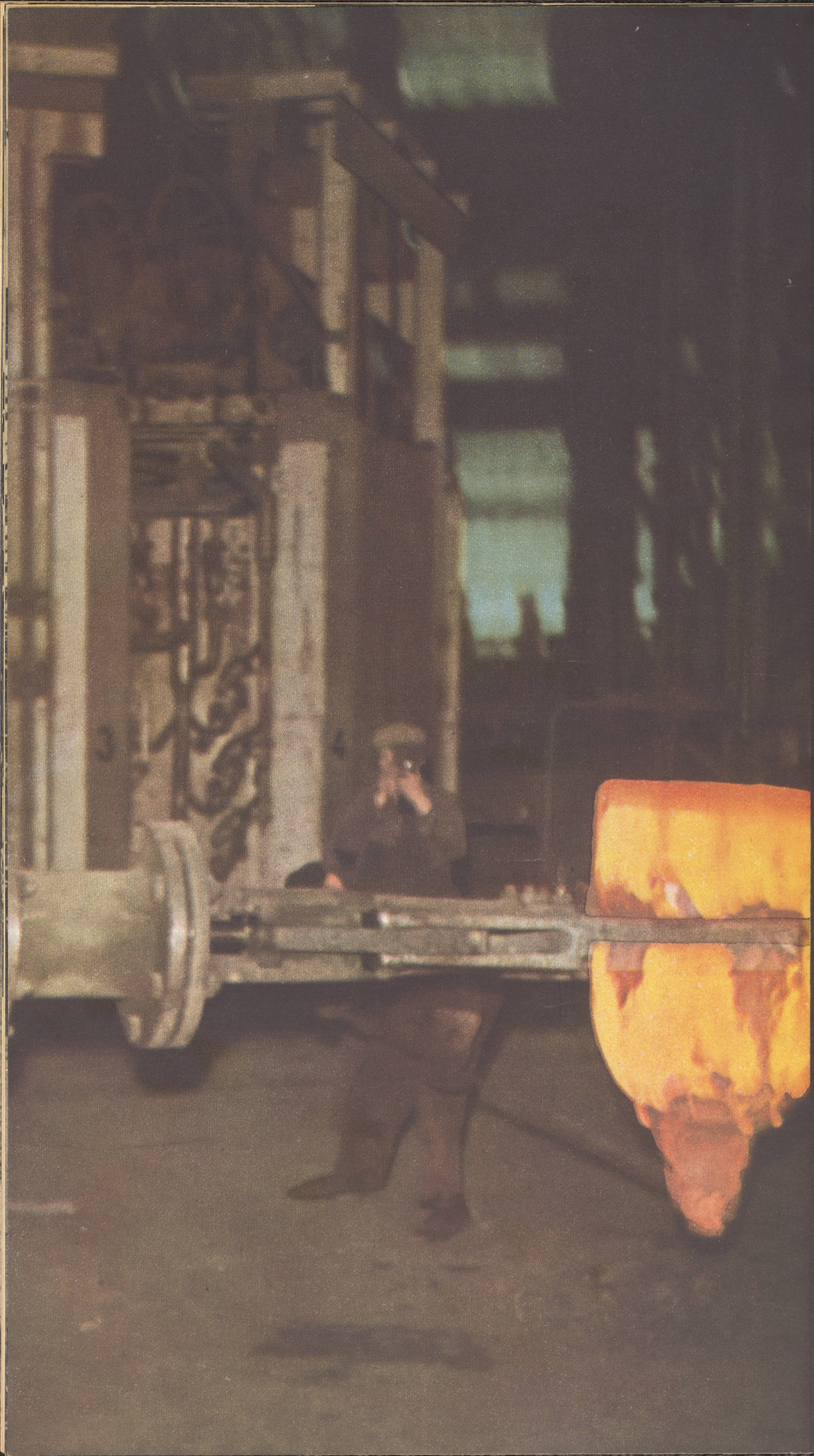
PK-fotos: Krigskorrespondent Hubmann

Symbolsk... Opp av røyken og ruinene i en av de hardt bombarderte rhinske byene rager minnesmerket av riksgrunnleggeren, Otto von Bismarck, uskadt opp

Arbeidet går videre

Bombene blir dreid ... →

BOMBENES TILBLIVELSE

En beretning i farger av krigskorrespondent Weidenbaum fra en tysk bombe-fabrikk, som ble utvidet under krigen.

Til venstre: den rå stålblokken kommer ut av glødeovnen. Til høyre: i dragpressen får den sin ytre form — innvendig formes den av (bildet på neste side)..

Tillitsmannsutvalget

I det nye Tyskland forestiller enhver arbeidsplass sosialt sett en organisme som gir et speilbilde av de alminnelige prinsipper for arbeid og arbeidsledelse. I denne den enkelte bedrifts sosiale organisasjon er tillitsmannsutvalget en av de viktigste innretninger. Det danner brua mellom de like viktige faktorer som er sluttet sammen i en bedrift: bedriftslederen, funksjonærene og arbeiderne, altså alle som er beskjeftiget i fabrikk

Det er no ikke så å forstå at tillitsmannsutvalget, som består av avdelingsledere, mangeårige funksjonærer og arbeidere og andre som har gjort seg fortjent av bedriftens ytelse, har å vareta arbeidsstokkens interesser overfor bedriftslederen, for i den nasjonalsosialistiske arbeids- og bedriftsordning gis det for alle beskjeftigede bare en felles interesse, nemlig bedriftens trivsel og ytelse til alles beste. Tillitsmannsutvalget er i praksis mellommann mellom arbeidsstokken og bedriftslederen, ved hvis side det har en rådgivende, dog ikke medbestemmende funksjon, for retten til og ansvaret for ledelsen ligger utelukkende hos bedriftslederen.

Tillitsmannsutvalgets oppgaver og virkefelt er meget omfattende og forskjelligartede. Det strekker seg fra omsorg for den enkelte arbeider vedrørende alle de saker og rettigheter som har med hans arbeid å gjøre, til medvirkning ved bedriftens oppgaver i det store og hele tatt: oppsyn med fabrikkkjøkkenene til forpleining av arbeiderne, hensiktsmessig og samtidig sosialt riktig fordeling og ordning av arbeidet i de enkelte avdelinger, tekniske forbedringer, best mulig økonomisk forbruk av tid og krefter, iakttagelse av skader eller mangler i arbeidsprosessene, idéer og forslag til forbedringer og hva ellers kunde være av viktighet for arbeidsplassens trivsel og framgang.

No under krigen er tillitsmannsutvalgenes plikter av særlig betydning, da de på en fruktbar og produktiv måte må understøtte bedriftslederen i alt som er egnet til å øke bedriftens arbeidsevne. Videre er de stilt overfor nye oppgaver derved at millioner av utenlandske arbeidere fra forskjellige europeiske land no under krigen er sjaltet inn i de tyske bedrifter. Her er det alt etter bedriftens art, ved siden av de språklige, ofte mange nye problemer å løse, for de utenlandske arbeideres interesser blir i de tyske bedrifter varetatt med samme forståelse som de tyske arbeidskameraters.

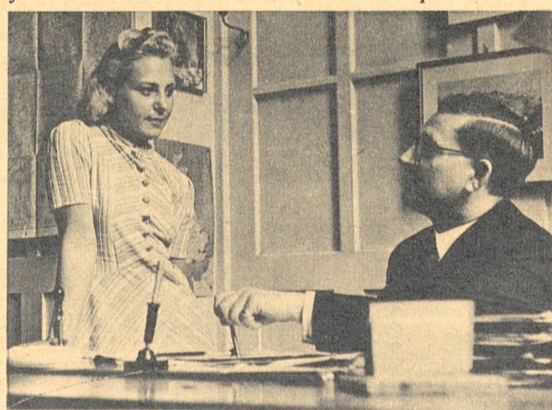
Tillitsmannsutvalgene trer så vidt mulig sammen en gang om måneden til møte under bedriftslederens forsete. På grunn av de mange foreliggende oppgaver, som under de rådende krigsforhold ofte og plutselig kan forandre eller utvide seg, er det, særlig i de større fabrikker, aldri mangel på stoff til drøftelse for disse viktige rådslagninger. Man kan si at de i ånd og resultater er et speilbilde av den enkelte bedrifts ånd og økonomiske ytelse.

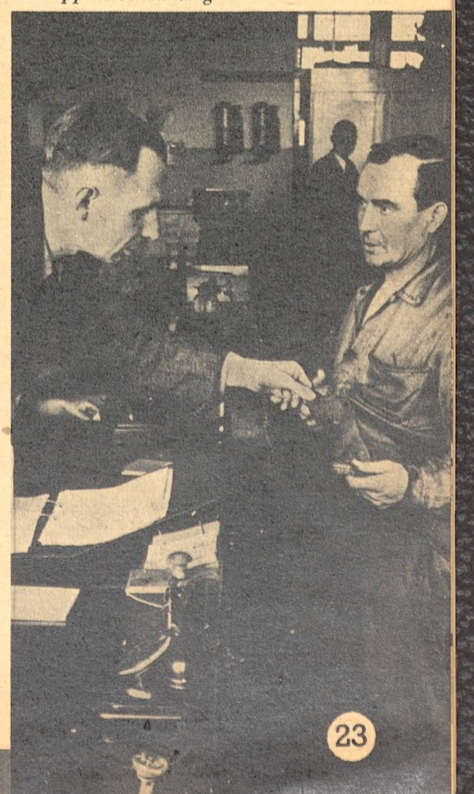
Bilde fra et møte av tillitsmannsutvalget i en tysk bedrift. Under forsete av bedriftslederen i firmaet samler tillitsmennene fra alle avdelinger seg en gang om måneden for å drøfte såvel arbeidernes og funksjonærenes som hele bedriftens interesser. Det er de til enhver tid aktuelle problemer som blir tatt opp til behandling

←...boltene, som kjøres inn i stålblokkene

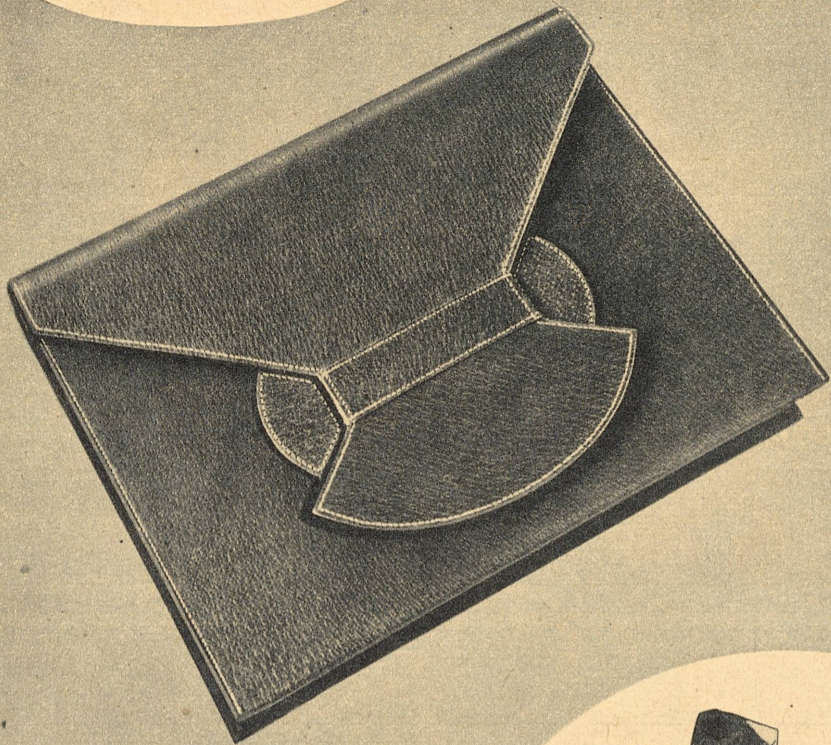
Krigsbetinget spesiell oppgave. Også de millioner av utenlandske arbeidere, som for tiden er beskjeftiget i Tyskland, har sine tillitsmenn som hjelper dem i alle forekommende spørsmål

Et allsidig arbeid. I store firmaer som selv sørger for delvis forpleining til sine arbeidere og funksjonærer, blir tillitsmannsutvalget sågar en slags „kjøkkenskriver“ som stadig fører tilsyn med kjøkkenet, dets personale og maten. (Til venstre). En annen har for eksempel et ord med i laget når det gjelder praktiske spørsmål angående yrkeskledningen. Han tar imot forslag til forbedring, stiller andragender om tildeling av arbeidsklær osv. (Til høyre)

GOLD PFEIL

verdensmerke
for lærvarer

LUDWIG KRUMM A.-G. • OFFENBACH A/M.

MAUSER

Jakt - sports - og forsvarsvåpen

10 - tastet adderings - og bokholdermaskiner

presisjons - finmålingsverktøy

F. COLLERICH

S 22

MAUSER-WERKE A.-G. OBERNDORF/N.

MOUSON LAVENDEL

WHEN

Pelikan

Fyllepennblekk

VELKJENNT SIDEN 1889

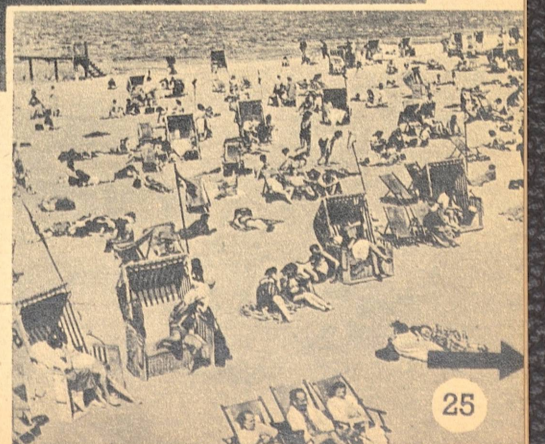
GÜNTHER WAGNER, HANNOVER

En mennesketom storbygate

OM SØNDAGENE, NÅR VÆRET ER VAKKERT

Slik som denne gaten ser hele Berlin ut hver eneste vakre sommersøndag. Ganske visst har Det tyske rikets hovedstad de fleste „grønne flekker“ av alle europeiske storbyer, ganske visst står det en skog av 416 000 trær bare langs gatene og på plassene i byen, og den har parker, sjøer og strandpromenader. Men om søndagen kan ikke noe av alt dette friste berlinerne. Er alle dratt ut for å bade? — På de følgende sider forteller „Signal“ om berlinernes søndag

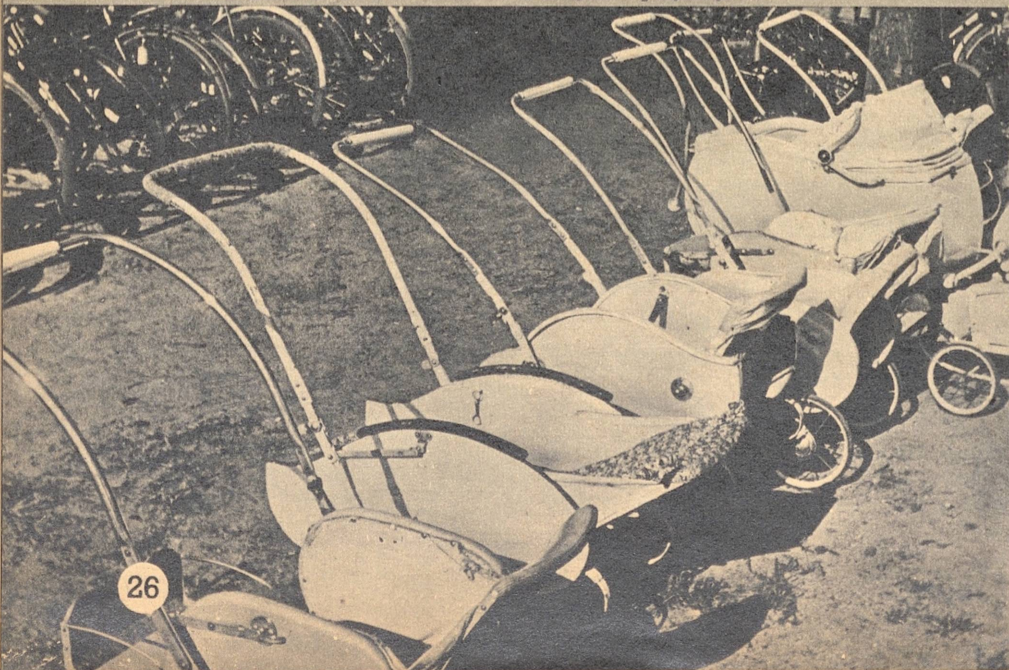

I karusellen. En berliner, som ikke drar ut i det grønne om søndagen, har enten arbeid, er syk eller — er ingen berliner. Her er det ikke kommet til noen forandringer selv i det fjerde krigsåret. Folkeparkene har høysesong no som før

Ved stranden. I Berlins nærmeste omegn ligger det 32 innsjøer. Byforvaltningen har i de siste årene gjort alt den kunde for å gjøre dem lett tilgjengelige. I dag er Berlins strandbelte et

Parkeringsplassen. Bilene er forsvunnet, men til gjengjeld er tallet på barnevogner og sykler steget. Forøvrig har „bytogene“ egne kupéer for dem, og det er anlagt ca. 500 kilometer sykkelveger for syklistene

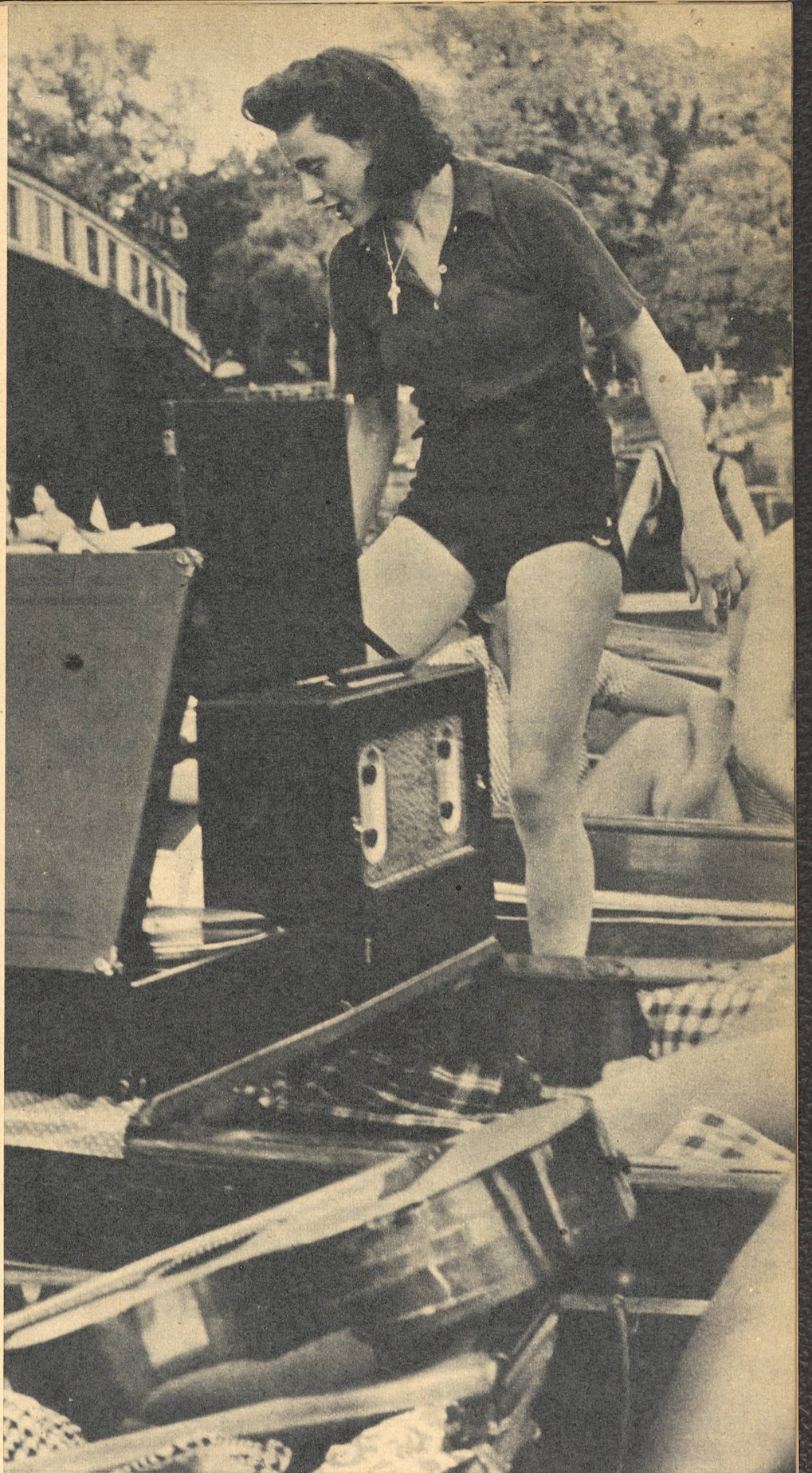

Nei, ikke alle berlinere er dratt ut for å bade. Men en kan rolig si at de fleste er i og ved vannet. Og de som ikke er der, har en annen grunn til ikke å bli heime. En må se en fotballkamp, et sykkelløp, hestevaddeløp eller en regatta, og hundretusener må arbeide i kolonihagene sine. Hundretusener av berlinere har nemlig et stykke jord i utkanten av byen, hvor de kan dyrke grønnsaker, høste frukt, holde seg et par høns eller kaniner.

Dette „søndags-Berlin“, som så ubetinget vil være ute i naturen, minner om hvor ungt Tyskland er som industristat, hvor unge dets byer er som storbyer. Det fins meget få storbymennesker eller industriarbeidere,

som ikke med sine egne barndomsdager, med sin far eller bestefar forbinder erindringer om landet. Men de yngre generasjoner er vokst opp som sportsmenn. I „ungfolket“ og i HJ. har de ikke bare sett på, når berømte sportsmenn satte rekorder, men har prøvd seg selv i alle sportsgrener. Om sommeren har de foretatt turer med sykkel, med telt eller kano i Berlins omegn, de kjenner den og blir trofast mot den.

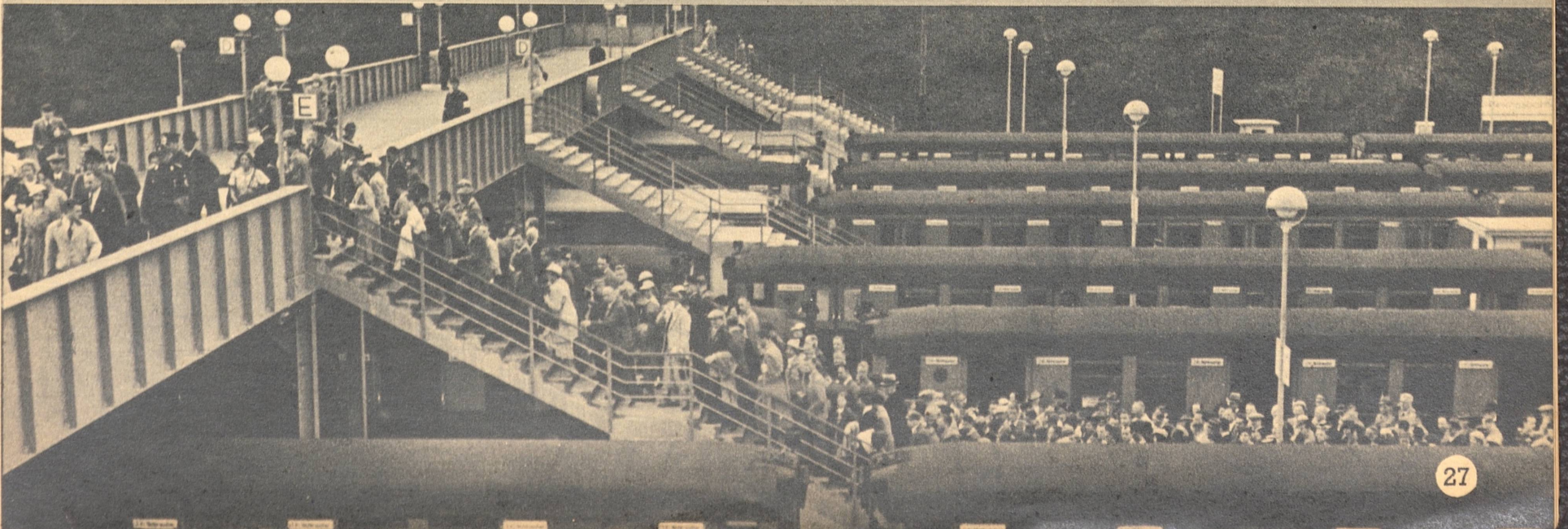
Det er derfor ganske naturlig at Berlins gater på godværsdager er likeså tomme, som en landsbygate ved midnattstid, og at kaféer og kinoer først fylles når skyggene blir dobbelt så lange som husene.

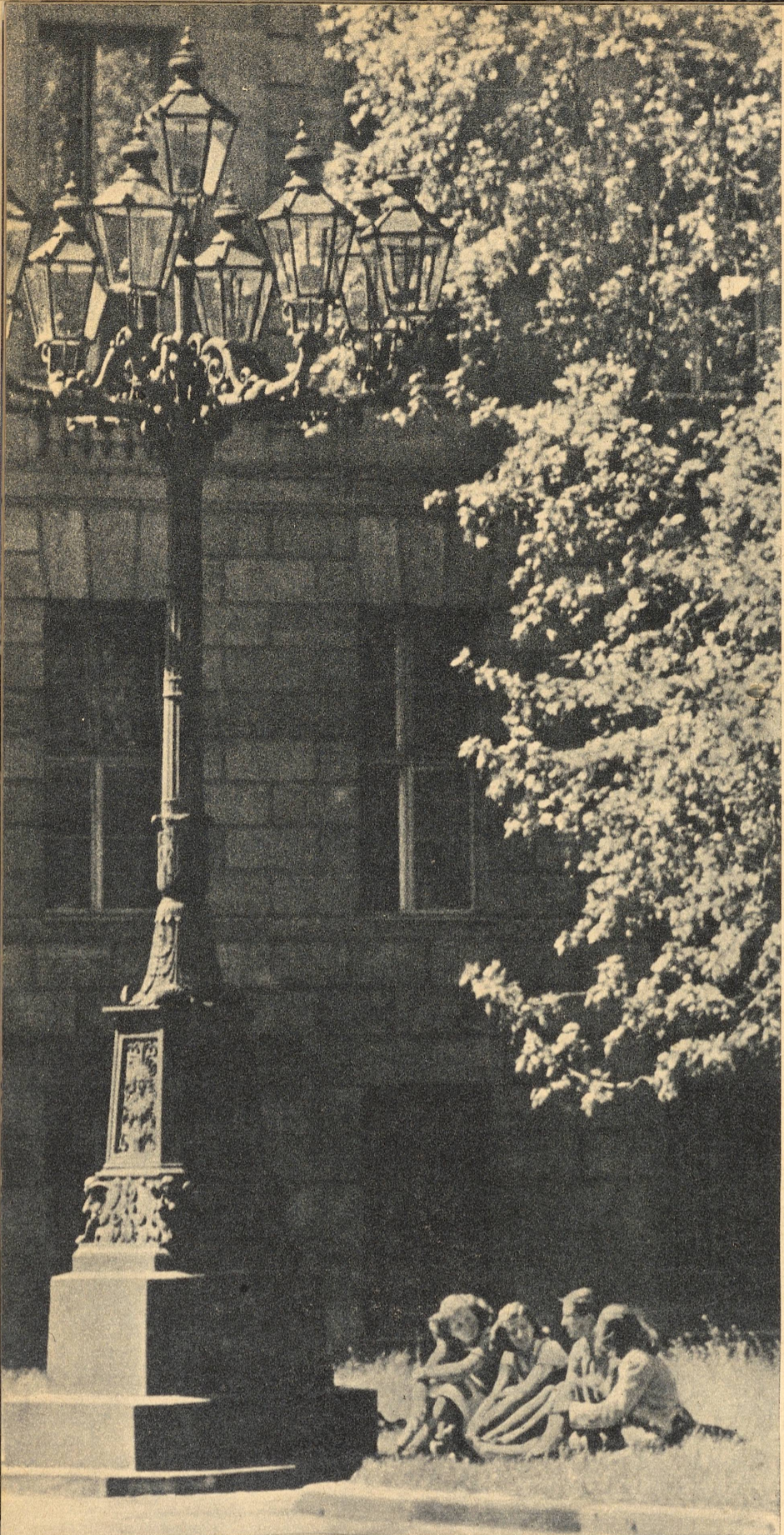

'par hundre kilometer langt, og på dets fine sand og grønne enger skinner solen. Berlinereren behøver i fredstid ikke dra langt, og heller ikke no må han gi avkall på sin weekend „ved sjøen“

På vannet. Tusener av ro- og seilbåter hersker no på Berlins sjøer. Den upopulære motorbåtkonkurranse er sjaltet ut. Bare de store turdampere krysser som svaner gjennom båtvrimlen

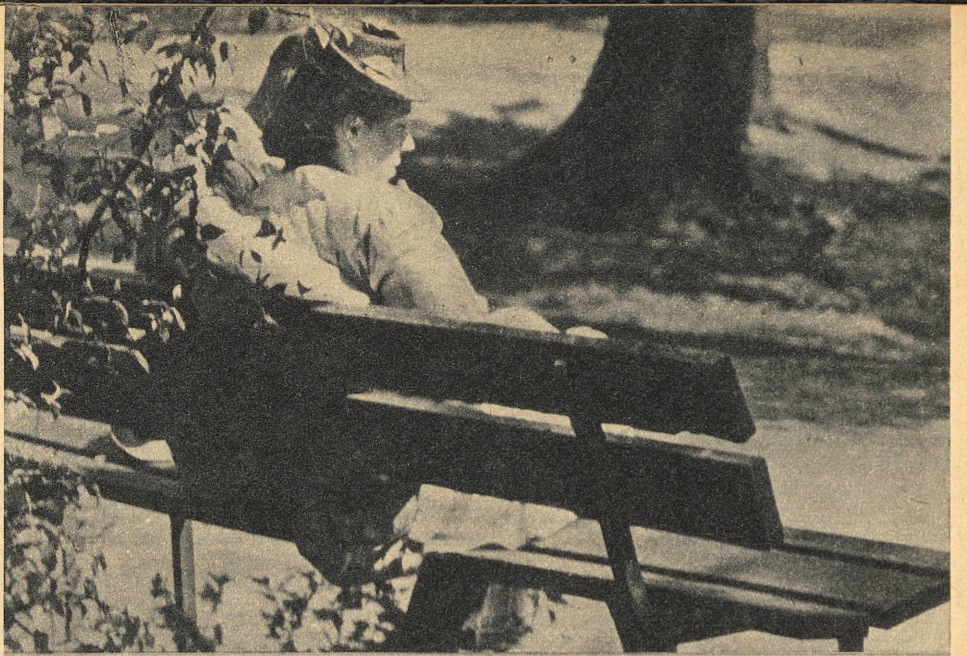
Rekordtall. Berlinereren drar seint ut og seint heim igjen. Ved middagstid og i de seine kveldstimene har samferdselsmidlene, undergrunnsbanen, bytogene, trikkene og bussene stortrafikk. For kort tid siden ble det på en eneste høysommersøndag notert 4.5 millioner passasjerer i Berlins utfartstrafikk. En bytog-stasjon hadde bl. a. således notert over 48,000 mennesker. Det overstiger selv tallene fra olympiaden i Berlin i 1936

Sommersøndag i Berlin. Den der som disse fire laborantene ved universitetet i Berlin er nødt til å bli i byen, finner at den er så stille og behagelig som et kursted. Og den kjærkomne solen skinner her også

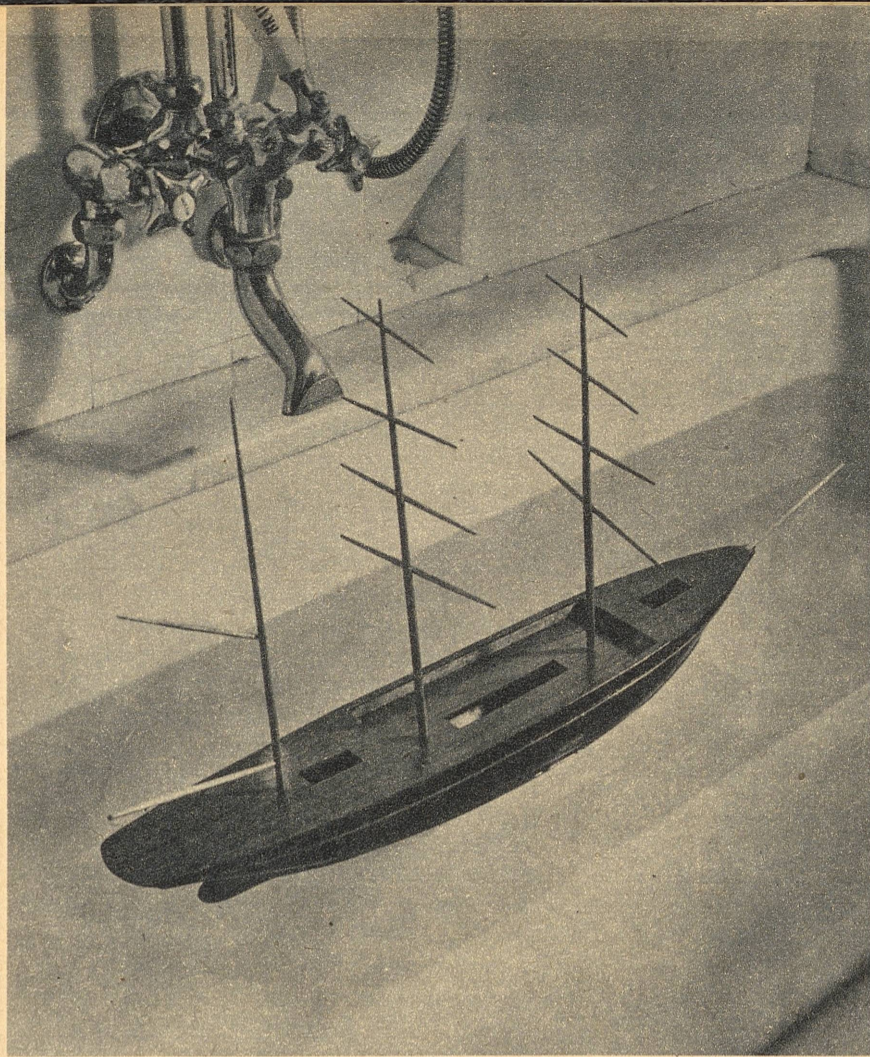
I fridagens tjeneste. Berlins trafikkmidler har om søndagen nesten søkning som i fredstid. Men ved endeholdeplassen konduktørene seg alltid et kvarter med lys, luft og sol

I en bypark. Berlins parkanlegg, som behersker bybildet mer enn i andre storbyer, er overfylt om hverdagene. Om søndagen trives skjønnere dog best, da er det sågar benker ledig

Fullstendig uforstyrret. Om søndagen er Berlin så stille at en kan lese avisen sin på gaten som om en satt på kurpromenaden i Baden-Baden. Men det gjør bare en ikke-berliner...

„Niobe“-modellen i badekaret, også vektsmessig tilsvarende originalskipet i forminsket form, i opprett flytestilling og ...

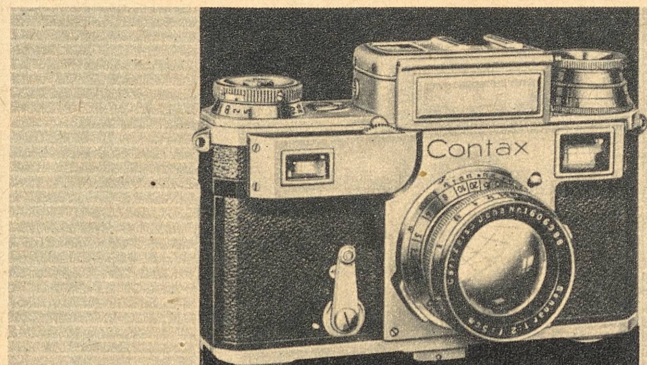
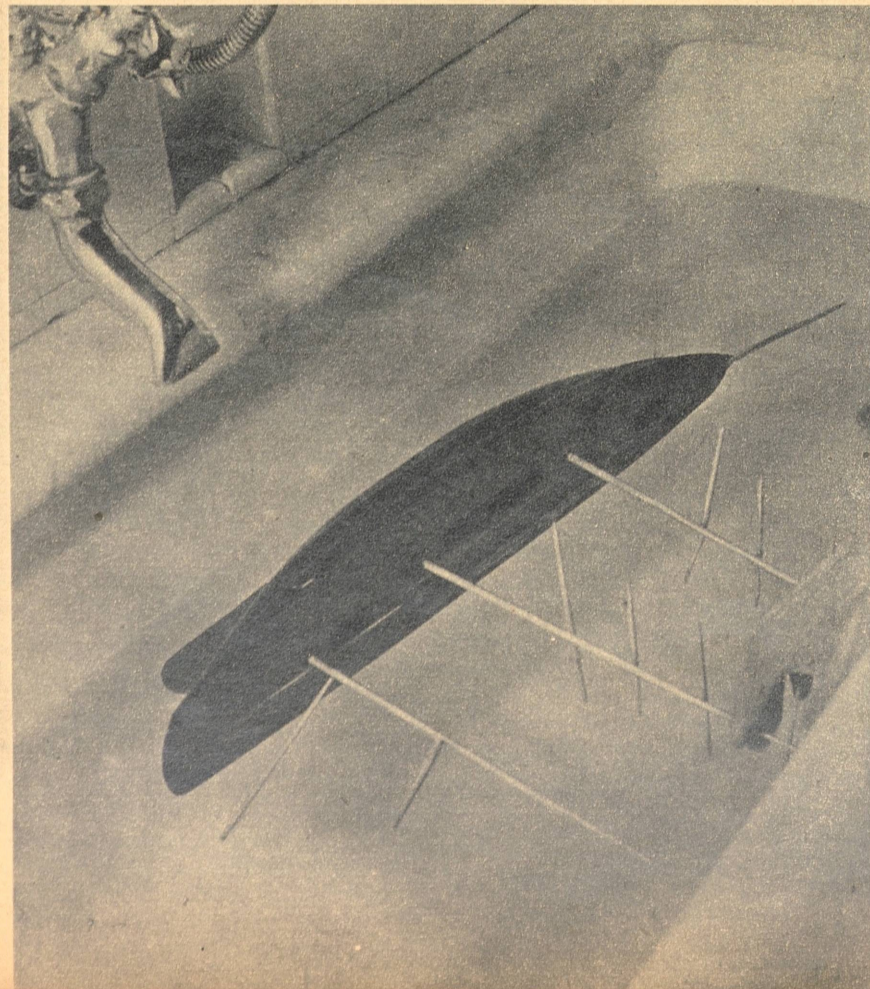
En drøm blir virkeliggjort

Et seilskip, som hverken kan kante eller synke

Fagfolkene har i lang tid ansett det for umulig å bygge et seilskip, som hverken kan kante eller synke. Men nå har marineoberbaurat a. D. Wustrau gjort utkast til et modellseilskip og framstilt det i forminsket målestokk. Dette skipet lar nå denne tilsynelatende utopi bli virkelighet. Selv ved en krenning på mer enn 90 grader blir de

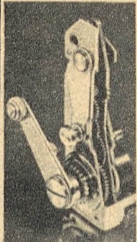
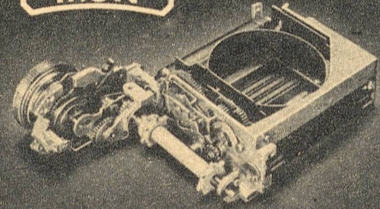
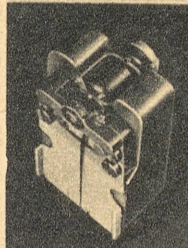
nederste kanter på dekkklukene enno høyt over vannet. Ikke én dråpe trenger ned i skrogets indre. Skipet kan ikke kante og praktisk talt heller ikke synke. Seilskipets form på den ene side og den nøye beregnede bredde på dekkklukene på den annen side skjuler denne drømmens hemmelighet, som nå ble virkeliggjort.

... ved 90 grader krenning. Rånokkene berører alt vannet. Allikevel trenger ikke én dråpe vann ned i skipets indre. Den spesielle byggeart etter marineoberbaurat a. D. Harry Wustraus utkast gjør det umulig for skipet både å kante og å synke

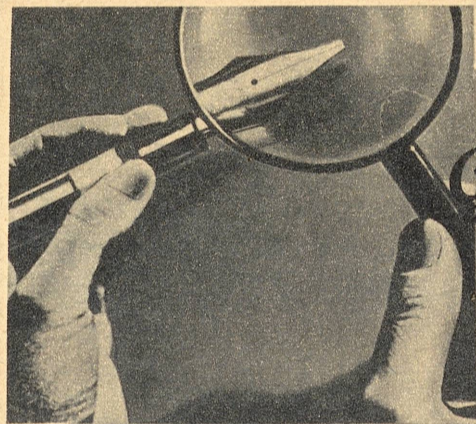
I Zeiss Ikon AG.s fabrikker er kravet om presisjon blitt en lov for hele kamerafabrikasjonen. I CONTAX, småfilmkameraet med innbygd eksponerings- og avstandsmåler, kommer denne ansvarsbevisste produksjon best til uttrykk. Zeiss Ikon presisjon er en garanti for kameraer med toppytelse — alltid rede til innsats!

ZEISS IKON AG. DRESDEN

INFORMER DEM NU, KJØP I FREDSTID

SKARPMOEN & CO., DRONNINGENS GATE 36, OSLO

Glatt og
skinnende

som silke er spissen på
enhver

Kaweco
penn

Derfor glir *Kaweco* så
fjærlett over papiret.

De moderne *Kaweco* skrivesaker viser
man Dem gjerne i forretningene.

VÅRE DAGERS KJØKKEN

HUSMORENS KLENODIE

Enhver kvinne drømmer om et ideelt kjøkken. Moderne boligbygging gjør en slik drøm til virkelighet

Enhver husmor ønsker seg et moderne innrettet kjøkken. I de moderne tyske hus er dette ikke lenger noen drøm, men praktisk virkelighet. Det er naturligvis ikke noe eventyrkjøkken etter kalifen Harun al Radsji av Bagdads ønske. Da vi som barn leste „Tusen og en natt“, tenkte vi oss kjøkkenet hans omtrent 50 X 50 meter bredt og dypt. Midt gjennom det fløt en bekk, hvor en kunde fiske laks og legge den rett opp i gryten. Hundre kokker rørte og vispet i tusen panner, kasseroller og gryter, på minst femti rykende ovner og rister. Kjøkkengutter hvirvlet rundt i kjempekjøkkenet i store flokker og fikk stadig ørefiker av overmunnskjenken, fordi de gjorde alt galt og glemte å blande de hemmelighetsfulle urter i kalifens yndlingsretter.

Omtrent slik tenkte vi oss det.

Men hva skulde en moderne husmor med et slikt monstrum av et kjøkken? I det 20. århundres små boligrom kan ikke kjøkkenet være noen dansesal. Kjøkkenidealet av i dag er: lite, men praktisk i hver detalj. Pent og rent. Framfor alt: arbeidsbesparende. Husmorens moderne ønskekjøkken er et mesterstykke av teknisk økonomi. For matlagingen skal ikke være slavetjeneste, men fornøyelse. Derfor skal alt i kjøkkenet være enkelt. Så lite husgeråd som mulig, men det lille skal være av beste sort. Ikke noe overflødig, ingen stemningsfulle omstendigheter. Bort med alt som samler støv og skitt. Glatt gulv, glatte vegger av lett vaskbart materiale: fliser, kakler, kunststein. Den ytterste utnyttelse av de moderne innebygde skap og skuffer, hvor servis og gryter, kjøleskap og matforråd forsvinner som var de berørt med en tryllestav. Ikke lenger noe pussing og skuring av håndtak, kraner og knapper: det moderne kjøkken skinner av glass og rustfritt metall. Størrelse, antall og anbringelse av alle gjenstander er nøye regnet ut for å bli mest mulig hensiktsmessig. Som f. eks. avstanden mellom ovnen og oppvaskkummene, høyden på skyvedørene. Overflødig bøyen eller strekken av legemet blir unngått. Plasering av gjenstandene med henblikk på det som høyre eller venstre hånd må utføre. Bredde og dybde av oppvaskkummen i forhold til serviset. Korteste avstand mellom den uttrekkbare arbeidsplaten og spiskammeret. Hvert unødig skritt skal unngås. Kort og godt, alt i kjøkkenet er matematisk og teknisk uttenkt for å gi husmoren mest mulig bekvemmelighet med minimumsoppbud av tid og krefter.

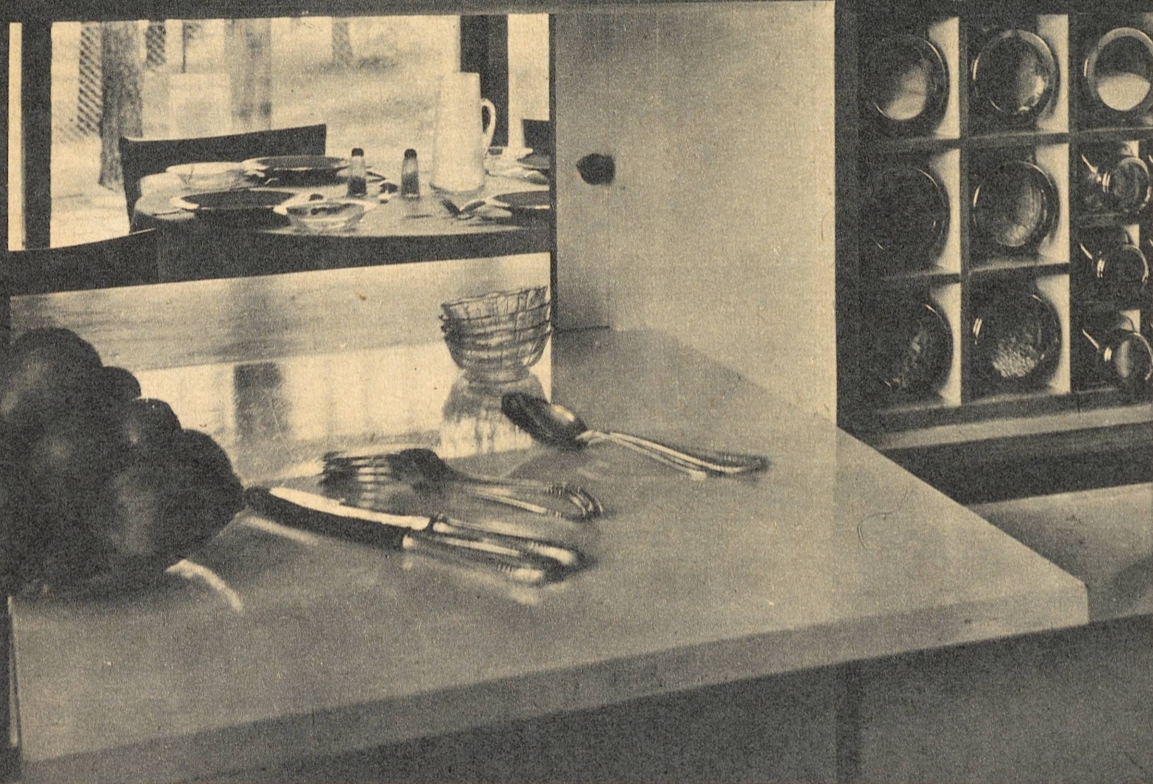
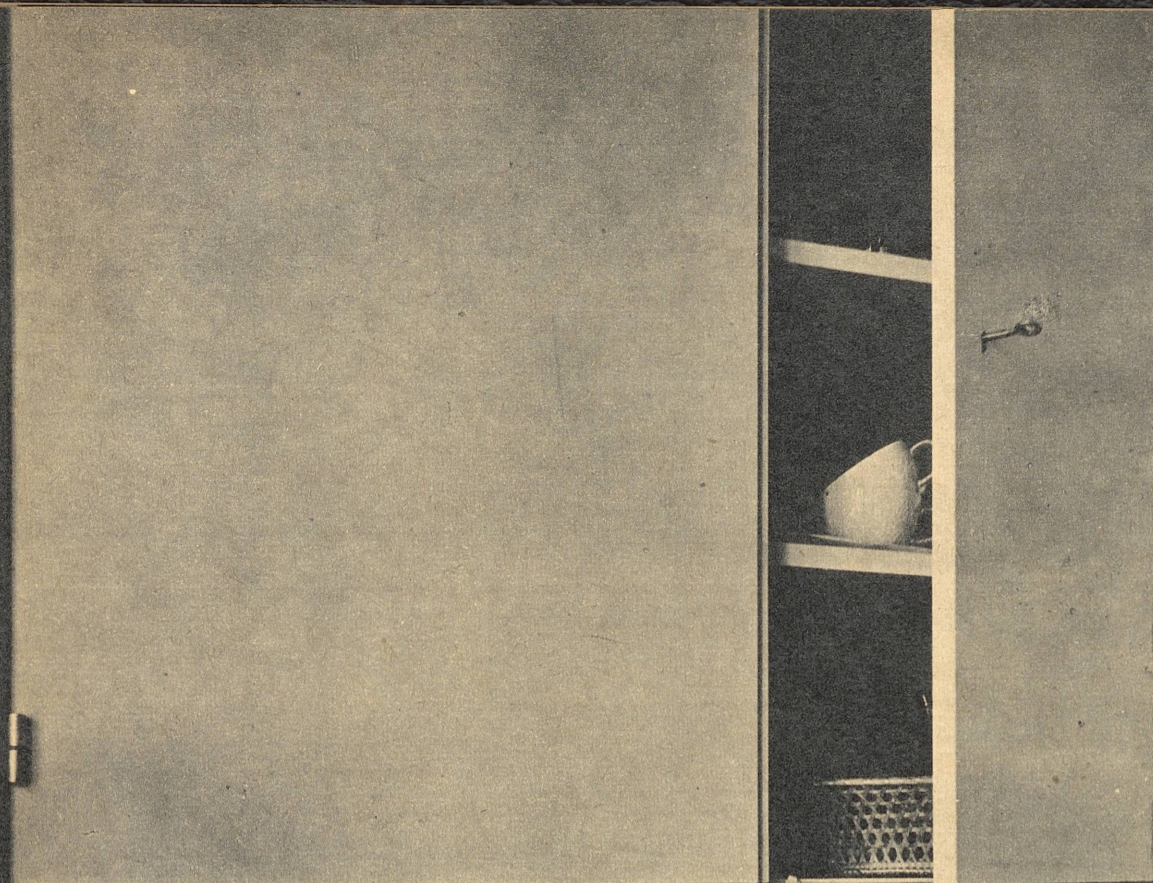
Alt i alt: lyst og vennlig, saklig og formålstjenlig. Husmoren som regjerer her, skal ikke trette seg ut ved å gå fram og tilbake, hun skal ikke bli helt utmattet av den „evige oppvasken“. Dette moderne kjøkkenet kan så å si betjenes fra en svingstol. For kvinnen av i dag har jo nesten ikke „personal“ til sin rådighet. I det moderne kjøkken gjenspeiles den moderne husholdnings tempo og dynamikk.

Og allikevel skal den gemyttlige huslighet ikke gå tapt der. Det sjelløse amerikanske „hermetikk-kokested“ er ikke den moderne kvinnes ønskedrøm. Hun vil ikke uopplagt varme opp bokser og ferdige retter. Også i det 20. århundre vil hun lage mat — med kvinnelig omsorg for mann og barn. Som f. eks.: kotelett med kjærlighet og ertesuppe med ømhet. Hun vil oppfinne og forsøke seg fram i sitt rike. Som f. eks.: herlige råkostsalater eller talentfullt varierte stekte poteter med småretter.

Det vel uttenkte, formålstjenlige moderne kjøkken er i dag alt en selvfølge i nybyggingen. I morgen vil det være alle kvinners klenodie.

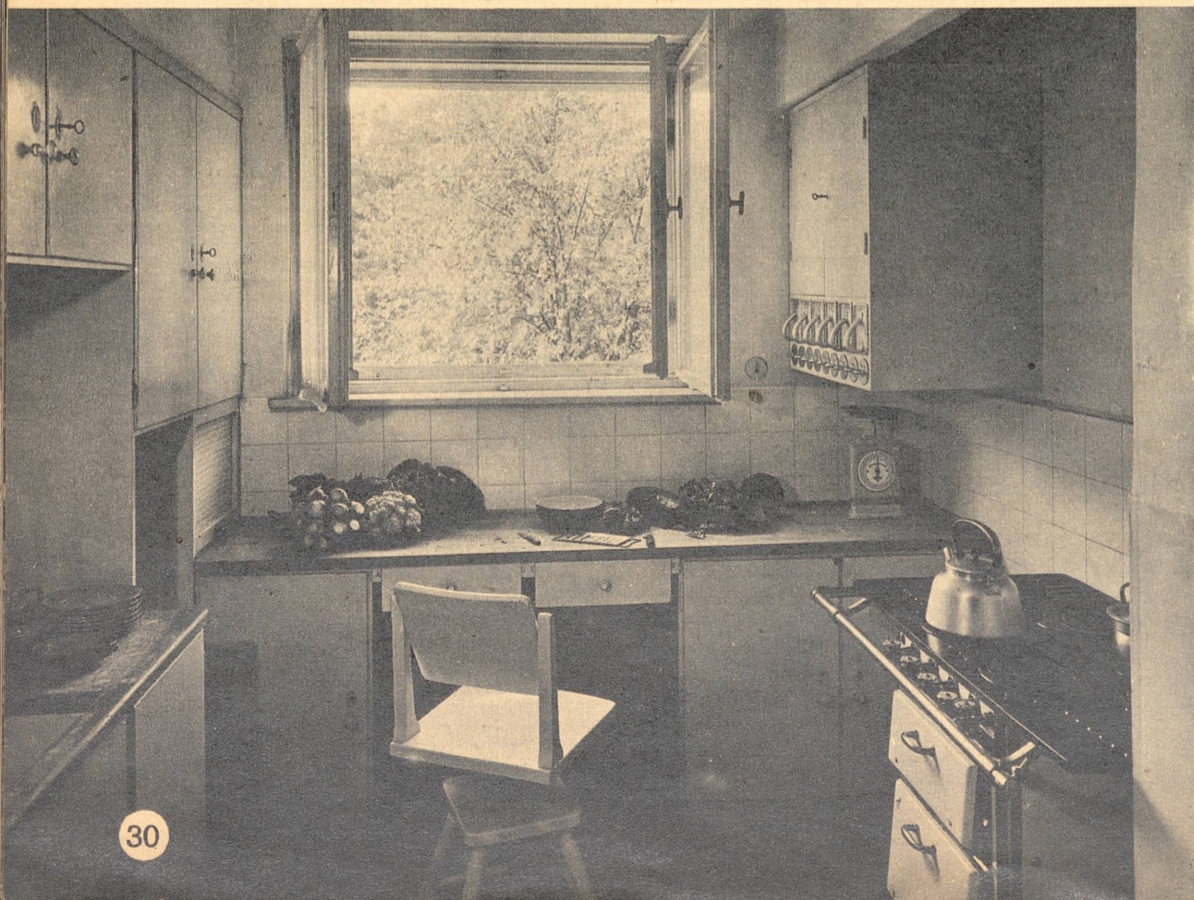
→
„Kast først hjertet over hinderet, så tar hesten det lett,“ sier et gammelt rytter-ordspråk. — Også under krigen blir de ytedyktige tyske fullblodshester turnærmessig prøvd ved avlsutvalg, for å sikre hæren den ønskede erstatning av allsidige og sunne brukshester

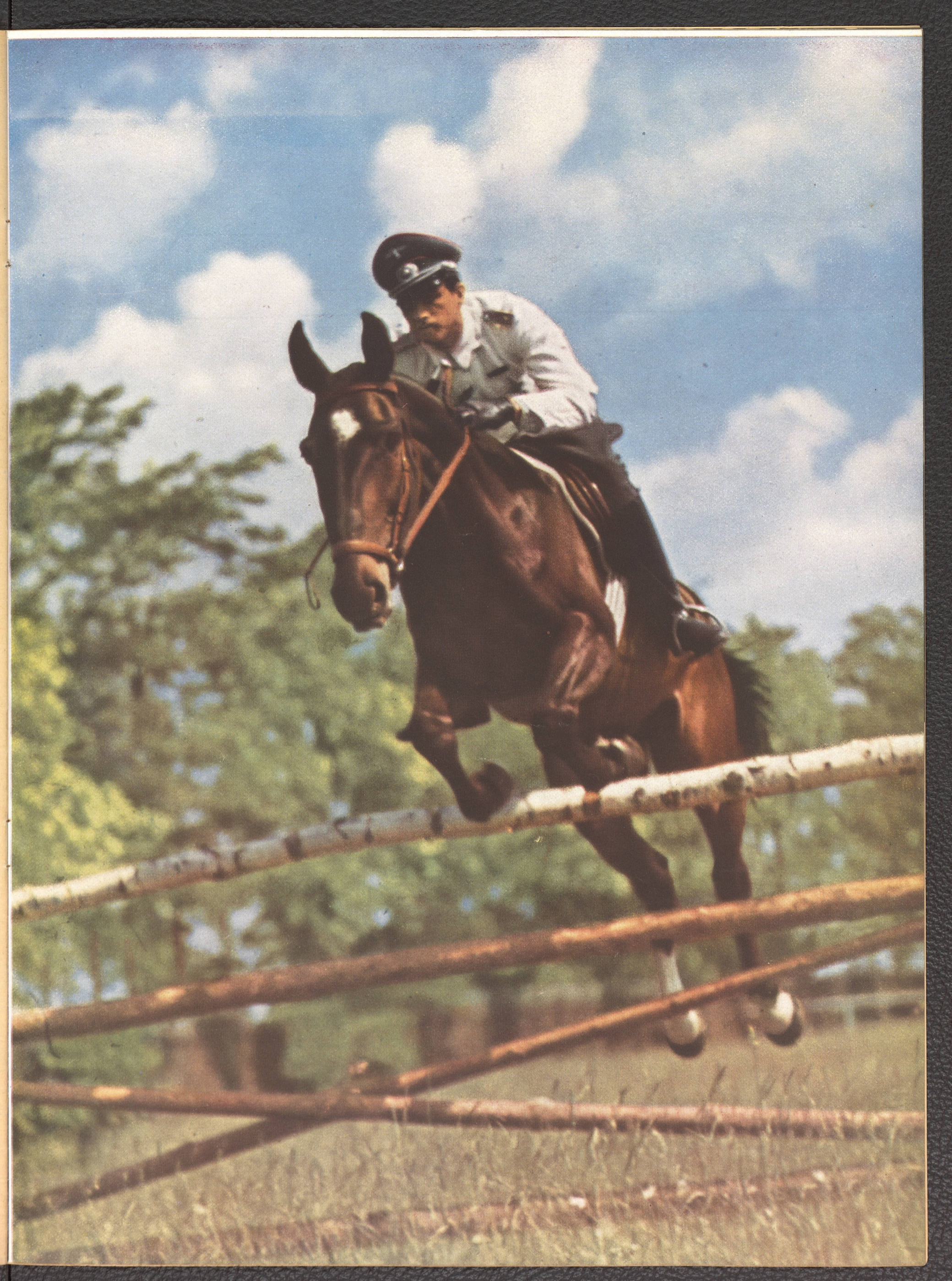
PK-foto: Krigskorrespondent Gronefeld

Bare et grep gjennom luken... Det er i dag vegen fra middags- eller aftensbordet ut til kjøkkenet

En gang til venstre og en gang til høyre... Fra svingstolen kan ovnen og kjøkkenskapene let nås

Ung bondekone

PK-foto: Krigskorrespondent Jäger

Et interessant „Signal“-intervju. Den verdenskjente franske forsker Alexis Carrel fortalte „Signal“s medarbeider dr. Heinz Graupner om sine nye planer og det storartede framtidsrike oppdrag, som marsjal Pétain har gitt ham. Dr. Heinz Graupner gjengir samtalen i følgende artikkel

PLANEN OM Å SKAPE ET NYTT MENNESKE

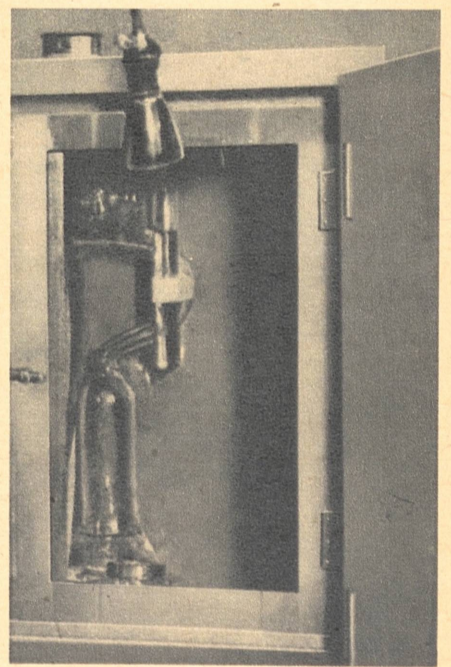
Alexis Carrel, én av verdens mest berømte vitenskapsmenn, er under krigen vendt tilbake fra USA. til sitt franske heimland. Vi gjengir her en samtale mellom ham og vår medarbeider om hans planer for nyskaping av det siviliserte menneske. For flere år siden trakk han opp de teoretiske omriss til nytt arbeid i en bok, „Mennesket, det ukjente“. I dag begynner Carrel å praktisere sine teorier: han vil — basert på vitenskapen — skape ett nytt menneske

I en rolig gate i Paris' sentrum står det et hus, hvis elegante leiligheter er blitt omgjort til kontorer. Et uanseelig skilt „La Fondation Française pour l'étude des problèmes humains“ (Den franske stiftelse for studium av de menneskelige problemer), forråder ikke

hvilket voldsomt oppbyggingsverk det her skal ytes for den siviliserte menneskehet. Alexis Carrel, stiftelsens åndelige opphavsmann, har fått i oppdrag av marsjal Pétain å skape vitenskapen om mennesket, for dermed å utvikle den menneskelige naturs hele rikdom

— et oppdrag, som synes å overstige ett enkelt menneskes krefter.

Dr. Carrel mottok oss ikke i sitt kontor, men i sin heim, hvorfra en kan se ned i en stille liten hage. Med raske skritt og rakrygget som en offiser kom syttiåringen i mot oss. Samtalen, som straks dreide inn på vitenskapelige spørsmål, klarla etter få minutter hvorfor skapelsen av et „nytt menneske“ ut fra Carrels synspunkt ikke vil komme til å bli en utopi, så utopisk tanken i første øyeblikk enn synes. Carrel er ingen fantast, tvert imot en ytterst klar og nøktern mann, som alltid vil holde seg til kjensgjerningene, og hvis forsprang for mange andre vitenskapsmenn i vår tid består i at han er rik på idéer — takket være hans universale kunnskaper og evnen til å la kunne spesielle spørsmål underordnes de store problemer. Hadde en ikke også tenkt på en utopi, hvis han for tredve år siden hadde forkynt at et hønsehjerte, som han anbrakte i en nærrende væske, teoretisk sett var udødelig? Det var — teoretisk — udødelig. Det levde i nesten tredve år, mens en høne i høyden kan bli ti år gammel, og det døde bare på grunn av uaktsomhet hos en kvinnelig

Et Carrel-forsøk som verden snakket om: det var lyktes denallsidige forsker å holde et hønsehjerte i live i 28 år under spesielle og meget kompliserte forhold. Bare en uforsiktighet fikk hjertet til å stanse. Bakgrunnene for slike forsøk blir tydelige, når en vet at Carrel med godt resultat har utarbeidet metoder, hvorefter en operativt kan omplante organer og deres blodkar

assistent, som var satt til å passe på det „udødelige hjerte“. Vilde en ikke ha tenkt på en utopi, hvis Carrel for ti år siden hadde forkynt at han vilde bygge et apparat for å dyrke hele organer utenfor legemet? Sammen med Atlanterhavsflyveren Lindbergh konstruerte han dette apparat og virkeliggjorde dermed en tilsynelatende utopi. Han tar seg meget nær av at han ikke lenger kan fortsette disse så lidenskapelig fulgte eksperimenter: hans planer om å skape et „nytt menneske“ synes ham å være viktigere og gir ham — den vitale mann — ingen kraft til overs for andre ting. Eller hvis en hadde hørt om planleggelsene av de operasjoner og organomplantninger, for hvilke han ble tildelt de høyeste vitenskapelige utmerkelse, vilde de ikke da ha forekommet en utopiske? Under hans kirurgenders tryllekraft, ført av hans åndelige overlegenhet, ble også disse organomplantninger til virkelighet.

Nei — Carrel har hele sitt liv overvunnet tilsynelatende utopier; han vil derfor også sette kronen på sitt livsverk ved å innlede „skapelsen av det nye menneske“

Trenger vi et „nytt menneske“?

De forgangne hundre år sto i det materielle framskritts tegn. Teknikk og vitenskap behersker i dag vårt liv, de har i utrolig grad forbedret vår eksistens, de har gitt oss de hurtige samferdselsmidler, en forhøyet livsalder, serumterapien og den moderne kirurgi. De forandrer nesten hver time våre eksistensbetingelser. Men mennesket har ikke tilpasset seg disse framskrittene. Den som takket være serumtera-

pien ikke dør av en infeksjonssykdom, går til grunne av degenerasjonssykdommer. Nervøsitet, åndssvakhet, moralsk korrupsjon og sinnssykdom er farlige fiender for sivilisasjonen. „USA's voksne befolkning“, sier Carrel, „omfatter i det minste 45 % individer, som står på trettenårstadiet eller lavere. På den annen side tiltar kriminaliteten. Tallet på forbrytere overstiger 4 millioner.“ Det beretter Carrel fra USA, hvor han har bodd en menneskealder. Han har mer enn tydelig opplevd hvordan et ekstremt framskrittssvennlig land går nedgangen i møte — overalt hersker det en følelse av usikkerhet og forvirring, befolkningstallet blant de dyktige sank, men blant de asosiale holdt det seg høyt, og det er tegnet på store sivilisasjoners nedgang.

Hverken vitenskap eller maskin er ansvarlig for dette onde, mener Carrel. Grunnproblemet er egentlig at vitenskapen om selve livet står tilbake for teknikken. Det er ikke nok å utvikle verdens hjelpekilder på lykke og fromme. En må bygge opp mennesket på nytt, en må gi det en omverden, som det kan tilpasse seg i overensstemmelse med naturlovene, uten derved å degenerere. For vi har bygd oss opp en verden, som ikke passer for det menneskelige vesen.

Tyskerne finner denne tanken særlig tiltalende. For de har — omenn i en annen form — satt livslovene foran alt annet og formet setningen om at deres nye statsform er politisk sett biologi. Nettopp derfor finner Carrels tanker — selv om de er konsipert ut fra et annet nasjonalt standpunkt — megen forståelse hos tyskerne. At erfaringer fra

USA ligger til grunn for disse tanker, bekrefter også i denne hensikt meningen med den nuværende verdenskamp. Spørsmålet om vi trenger Carrels „nye menneske“, må altså bekreftes.

Den nye vegen

Hvordan ser den vegen ut, som følges fra denne tilsynelatende „utopi“ over til praksis? Den første forutsetning er at vi må gjøre oss opp et meget mer omfattende bilde av mennesket og dets omverden. Det vi hittil vet, er bare nødtørfdig lappverk, og vi kan ikke fullstendig gjøre det ved at vi helt enkelt hopper opp bruddstykker av vår viten. Det er ikke nok at vi bringer surstoff og vannstoff i berøring med hverandre, sier Carrel, hvis en vil framstille vann. En må også tilføre denne blanding energi.

Overført på vårt problem vil det si at en ikke kan samle spesialister om et bord og danne en komité til syntese av de menneskelige problemer. Fusjonen av de fakta som vi kjenner om mennesket, krever en voldsom åndelig anstrengelse, en universell åndsenergi.

Konkret sett vil det si: det må studeres forbindelser mellom menneske og omverden, ikke ensidig, men ut fra mange standpunkt. Problemet „bolig“ krever en fysiolog, som undersøker det menneskelige legemes reaksjoner, en arkitekt, en varmfagmann, en lysspesialist, en psykolog og en hygieniker. På samme måte forholder det seg med de øvrige spørsmål: med ernæringen, forplantningen, søvnen og arbeidet. Disse spørsmål, som skal løses av spesialister, må ledes sentralt — med inn-

sats av den energi, som — for å holde oss til sammenlikningen — framstiller vann av surstoff og vannstoff.

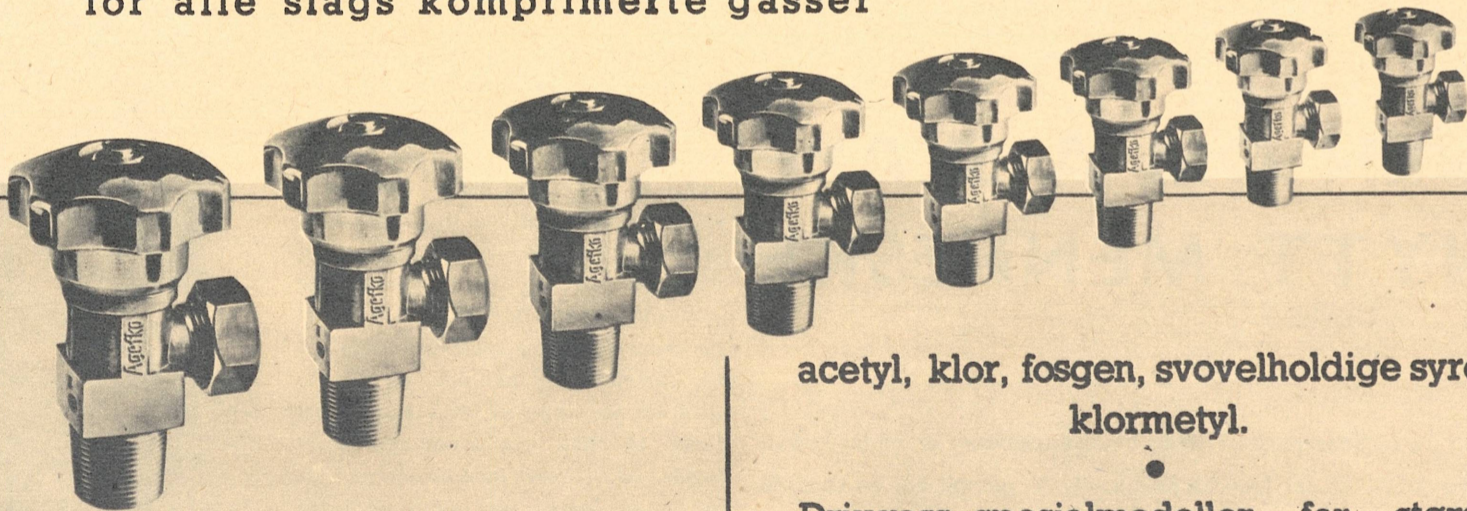
Den levende organisme er meget elastisk; den er tross de universelt herskende arvelige lover, mottakelig for tallrike innflytelser fra omverdenen. For å studere dem, krever Carrel ikke bare dyreforsøk, men også eksperimenter med mennesker, som han underkaster forskjellige betingelser — isolert som på en øy. Det må således etter få år være mulig å få sammen den nødvendige kunnskap til forbedring av mange livsbetingelser, og å hjelpe til å utvikle naturens enno stengte rikdom. Forutsetningen er imidlertid at problemene aldri må sees bare gjennom en spesialists briller. Spesialisten er nødvendig, han er et ledd i arbeidets kjede. Men alt må dirigeres av den energi, som sveiser den nyvunne kunnskap sammen til en virkelig fruktbar „vitenskap om mennesket“.

Dette Carrels arbeidsprogram er ikke lenger bare et program. Det er alt påbegynt i hint „kontor“ i Paris — sentrum for dette uhyre prosjekt. Den tilsynelatende utopi vil som så ofte i Carrels liv bli til virkelighet. Stadig følger han med ungdommelig elastisitet og med en uuttømmelig kilde av nye idéer den store planen: vitenskapen må til syvende og sist ikke være beherskelsen av den materielle verden, men oppbyggingen av det siviliserte menneske. Den åndelige retning, som Carrel hermed innleder, og som også vil bli fruktbar blant de unge nasjoner, har sitt utspring i en bitter og uunnngåelig nødvendighet. Derfor må den bli til virkelighet.

Stålflasker-Ventiler

Gjennomgangsventiler - Hjørneventiler

for alle slags komprimerte gasser

som kullsyre, surstoff, kvelstoff, edelgasser, pressluft, vannstoff, ammoniak,

acetyl, klor, fosgen, svovelholdige syrer, klormetyl.

Drivgass-spesialmodeller for største ytelser, med kokegass, generatorgass, Methan, Propan, Butan.

KOHLENSÄURE-INDUSTRIE

AKTIENGESELLSCHAFT

ABTEILUNG VENTIL-FABRIK · BERLIN W 62

50 års praksis Beste verkstedsarbeid og hensiktsmessigste konstruksjoner garanterer størst mulig sikkerhet og billighet i drift for et hvert formål.

vikling som først i denne krig synes å nå sitt høydepunkt.

Alt dette må en ta i betraktning hvis en vil ta Spanias stilling overfor de „formummede“ vestmakter i nøyere øyesyn. Nettopp av disse grunner har England under borgerkrigen i eiendommelig kortsynthet med slik lidenskap foretrukket et bolsjevikisk og dermed svekket Spania. Og av de samme grunner forsøker no den engelske og amerikanske propaganda å hisse alle i Spania forhåndenværende krefter, strømninger og grupper opp imot hverandre, for derved på ny å rive opp de sår som var i ferd med å læges.

Demningen mot kaos

Franco har no i syv år stått i spissen for det nasjonale Spania. Hans autoritet er stadig vokset og den har aldri vært så stor som nettopp no. Og den er den virkelige årsak til at alle forsøk på å svekke et stadig sterkere Spania i de siste år er strandet. Franco har for eksempel aldri gitt grunn til å betvile at han prinsipielt er monarkistisk innstilt. Men han har også alltid gitt klart uttrykk for at han alene kan bestemme tidspunktet når denne sak er moden til virkeliggjørelse. Og no opptrer de samme englendere som i Sør-Spania i all hemmelighet innveksler verdiløse papirpenger fra den røde tid mot gode pesetas for dermed å gjøre propaganda for bolsjevikene, plutselig som talerør for visse monarkistiske grupper. På dette har Franco gitt et innenrikspolitisk overmåte tydelig svar. Akkurat da jeg var i Madrid ble der i en ukeavis offentliggjort en oppsiktsvekkende artikkel, i hvilken det med harde og klare ord ble påvist at det ikke bare var de røde og frimurerne som hadde hitført Alfons XIII's monarkis fall, men at også en viss gruppe av aristokratiske monarkister og finansmenn hadde vært delaktig. De hadde gjennom sin ansvarsløse interessepolitikk først muligjort det spanske statsvesens ruin etter Primo de Riveras fall. Det dreier seg akkurat om de samme grupper som England atter så gjerne vilde se ved makten, de samme som atter vilde forberede kaos, hvis de oppnådde noen innflytelse.

Her er det trukket opp klare fronter som heller ikke de nedbrytende krefter utstraffet kan overskride, noe som stadig på ny har vist seg. Generalissimus Francos suverene metode er karakterisert ved en ofte tilsynelatende langmodig avventende holdning. Merker statssjefen imidlertid at en kommer statens interesser for nær, så blir alle den slags forsøk slått ned med hard hånd. I løpet av de siste måneder har en opplevd drastiske eksempler på dette.

Spanias problemer dreier seg om uavhengighetens bevarelse. Til tross for de ugunstige omstendigheter som forelå i og med svekkelsen av det

spanske folk, har Franco utrettet mer enn alle Spanias herskere i de siste århundrer. Alle vidtsynte personligheter i Spania som er i stand til å danne seg et bilde av utviklingen i verden, er derfor også blitt klar over at de formummede makter som med nedbrytende midler forsøker å vinne innflytelse på den spanske innenrikspolitikk, ikke etterstreber noe annet enn på ny å trekke Spania ned i maktløshet. Bare på denne måte blir de påfallende motsigelser i de britiske og nordamerikanske politiske tendenser og propaganda omkring Spania forståelige. Det er intet annet enn spekulasjonen på å skape kaos som står bak det hele.

I det nære Nord-Afrika kan Spania daglig se hvordan det går franskmennene der, som er bevæpnet til tennene mot hinannen. I sør er jo Spania blitt en umiddelbar nabo til USA's maktområde. Men der utfolder det seg det bemerkelsesverdige skuespill at den anarkistiske kommunisme stadige mer åpenlyst kommer for dagen bak gaullismens fasade — og det til tross for at den amerikanske overkommando med Girauds hjelp forsøkte å verge seg mot den. Frigjørelsen av disse underjordiske krefter har først bare begynt. De vil bli villere og sterkere, når demningen først er brutt. Som Sovjetunionens forbundsfeller er amerikanerne maktløse overfor dette — på samme måte som englenderne er maktløse overfor yankeene. Dette vet en i Spania og forutser at kaos vil bli følgen og det må en verge seg mot. Spania har allerede lært alle de lidelser å kjenne som følger med et slikt dambrudd!

Overalt i Middelhavsområdet står anarkismens demoner på lur i dag. Det er intet annet enn følgen av truselen mot de gamle Middelhavslands kulturformer, hitført ved amerikanernes ideal: det standardiserte menneske. I Spania vet en at det her ganske enkelt dreier seg om en forløper for den bolsjevikiske oppstand.

Historiens kulisse

I dette landet var det intet som gjorde et dypere inntrykk på meg enn Filipp den II.s munkeartige arbeidsværelse i Escorial. Her i dette klosterslott som han hadde latt bygge ensomt beliggende ved berget, mottok kongen, som fra sitt soveværelse hadde utsyn mot høyalteret i klosteret, den fryktelige etterretning om armadaens undergang. Her i dette lille rom forbandt den spanske makts høydepunkt seg med forfallets begynnelse.

Det er av største betydning for hele Europa at Spania 350 år seinere ved Francos sterke posisjon har utsikt til en indrepolitisk begrunnet gjenreisning. De makters forkledning som vil hindre denne utvikling, er ikke vanskelig å gjennomskue. Spania står ikke alene. Det er en del av det kontinent som blir formet på ny. Ved dets felles kraft vil anarkismens demoner kunde bannlyses.

favorittene i alle konkurranser

FRANKE & HEIDECHE · BRAUNSCHWEIG

Tannstein

oppstår ved spyttavsondringer, blander seg med matrester, avstøtte slimhuddeler osv. Den sitter for det meste overfor utgangene fra spyttkjertlene. Det er meget viktig å la tennene regelmessig undersøke av en tannlæge og la ham fjerne tannsteinen. Forlang vår gratis-brosjyre „Gesundheit ist kein Zufall“ fra Chlorodont-Fabrik, Dresden N 6.

Chlorodont

viser vegen til riktig tannpleie.

Tyske soldater i hjertet av Shonan. Ført av japanske soldater stiger de opp terrassene med de hundre trin til Tsju-rei-to, „de trofaste sjelers tårn”, som Japan har reist til minne om sin seierrike kamp om det sterkeste engelske flåtestøttepunkt i det fjerne østen (1)

Orienteringskart til beretningen

På historiske steder

Tyske soldater på slagmarkene ved Singapore, som i dag heter Shonan, „sydens lys”

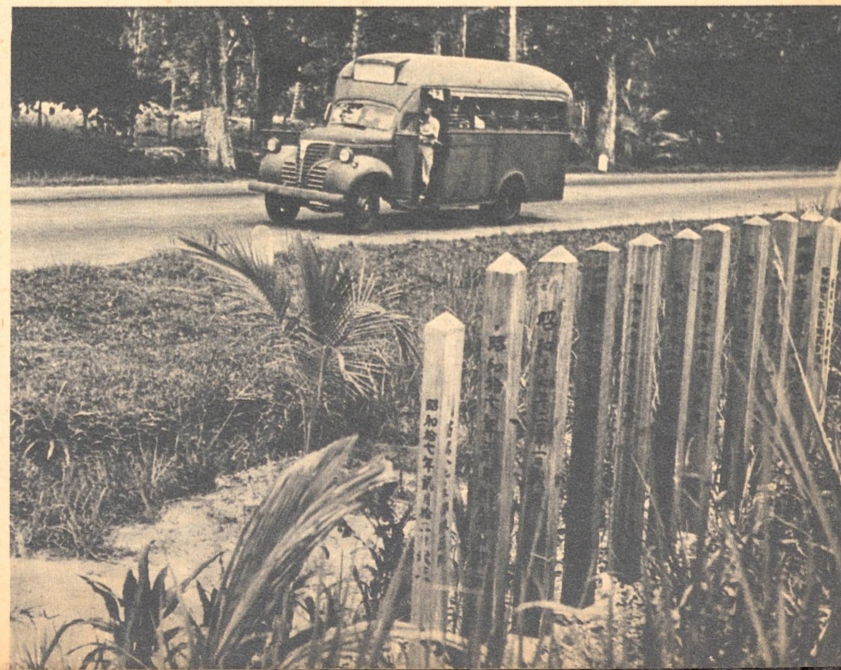

Retningsviserne peker mot nord, dit hen hvor japanerne trådte ut av gummi-skogene og mangrov-umpene og gikk til det siste stormangrep på byen. (2)

PK-fotos: Krigskorrespondent Tischer

For fiendens døde. Japanerne reiste et kors på et godt synlig sted til minne om de falne englendere. Ved brennpunktet for det forbitrede slag, ved Bukit-Timah-vegen (4), står det minnepeler for de falne japanske soldater. (bildet nedenunder.) Pelene betegner bare stedet for deres heltedød. De dodes aske hviler etter japansk skikk i heimlandet. Singapores erobrere vant for sitt fedreland adgangen til tre hav. Stillehavet. Det indiske hav og Det sørkinesiske hav, midtpunktet for den fjernøstlige fly- og skipstrafikk; de berøvet England dets „skiltvakt i Øst-Asia”, den største sjefestning i dette område, som kunde beskytte selv Australia mot angrep

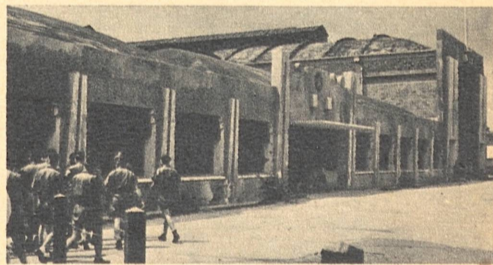

Underets tårn. Nord for Johorevegen som skiller Shonan fra halvøya Malaia, står det et tårn, som gir en et godt utsyn over øya. (3). I bordkledningen til et av dets vinduer befinner det seg et knapt synlig hull, (bildet nedennder). Bak dette hullet sto den japanske observasjonsoffiser, som ledet den forberedende beskytning av Singapore. Det er militært uforståelig at han kunde gjøre dette uten hindring og at englenderne lot dette tårnet stå. Og det er likeså ubegripelig at de ikke fullstendig ødela den eneste demningen, som forbinder fastlandet og øya. Det er også uforståelig at de like Singapores fall den 15. 2. 42 erklærte festningen for uinntakelig

Stedet hvorfra et av de vågsomste foretagender i krigshistorien ble startet. Minnesmerker betegner de steder, hvorfra japanske landingsbåter ved midnattstid tok fatt på spranget fra fastlandet til øya (5)

Etter bare ti dagers kamp måtte byen overgis betingelsesløst. I Ford-fabrikken (6) ventet den japanske generaløyntant Yamasjita forsvareren av Singapore, generaløyntant Percival. På forhandlingsbordet (nedenunder), betegner tavler japanernes og britenes plasser

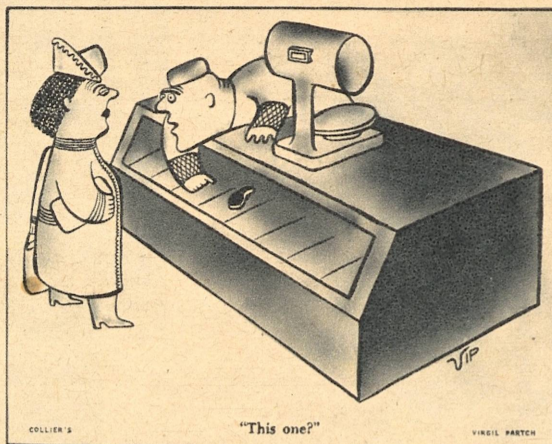
„AMERICANA“

Som kjent vilde befolkningen i USA slett ikke gå inn i denne krigen. Gjennomsnittsammerikaneren var stolt over å leve i fred med verden, og i fredelig konkurranse å gjøre sin plikt overfor denne verden. Riktig nok var ikke alt i orden der heime; det fantes f. eks. meget få virkelig rike mennesker og en hel mengde arbeidsløse. Og ellers var heller ikke alt i orden. Men kunde det bli annerledes ved en krig? En sosial omlegging innen landet vilde kanskje ha endret mangt og meget til det bedre, og risikoen vilde ha vært mindre.

Men regjeringen, eller de interessentene som regjerer, greide det allikevel: krigen kom. Underlig nok brakte den de samme overraskelser for amerikane-

ren som for visse europeere for to år siden — bare i motsatt forstand. I Europa var en overrasket over hvor vel forberedt Tyskland var forsvarsmessig sett, i Amerika måtte en oppleve hvor dårlig denne frivillig begynte, rent imperialistiske angrepskrig var underbygd teknisk sett. Sannsynligvis hadde en forestilt seg den svært lett og meget enkel. Noja, i Guds eget land, som i følge bibelen naturligvis alltid flyter av melk og honning, oppsto det plutselig mangler både her og der.

Selvfølgelig må en ikke innrømme det, men en kan da til syvende og sist heller ikke fortie det. For ikke-fortiel- sen gis det en henrivende form: en slår vitser om det „lille“ uhellet...

COLLIER'S "This one?" VIRGIL PARTCH

„Det der vil De ha?“

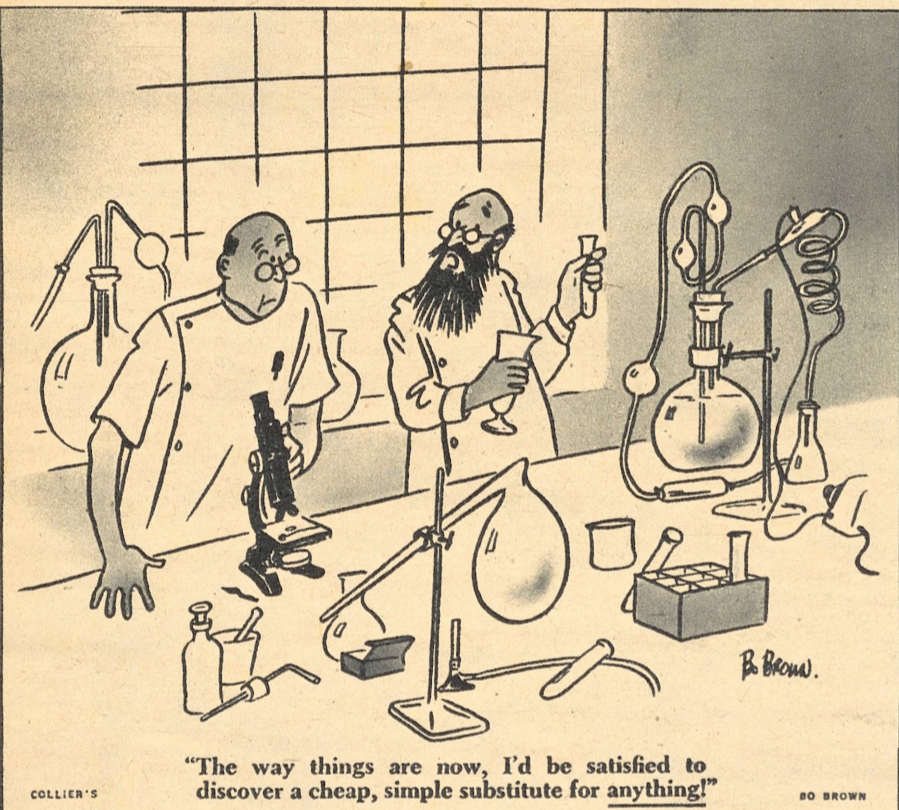
COLLIER'S "Two weeks ago there was nothing here but a swimming pool and some formal gardens!" CHARLES CARTWRIGHT

„Ja, og for to uker siden hendte det ingen verdens ting her, det var bare et svømmebasseng og et par luksushager“

COLLIER'S "We're arranging a little junket down the Mississippi—with travel movies every night" CHON DAY

I reisebyrået: „En liten seil- tur nedover Mississippi — det er alt vi har å by på. Om kvelden framvises det da reisefilmer!“

COLLIER'S "The way things are now, I'd be satisfied to discover a cheap, simple substitute for anything!" BO BROWN

„Stillingen er slik i dag: Jeg er tilfreds, når jeg overhodet oppdager noe som kunde være en enkel erstatning for et eller annet“

Ted Kay "Talking about their carrots and their cucumbers, I suppose."

„Å, jeg tror de snakker om sine gulrøtter og agurker“

Chon Day "Find a maid, neighbor?"

„Å, har De fått tak i en tjenestepike, kjære nabo?“

HEY, GIMME THAT DROPI

„Stopp! Hit med der dråpen der!“

MERCEDES
Kontormaskiner

Skrivemaskiner · Regnemaskiner · Bokholderimaskiner

MERCEDES BÜROMASCHINEN-
WERKE AG · ZELLA-MEHLIS/TH.
Mercedes Norsk Aksjeselskap — Harbitzgt. 202 — Oslo

100 år i foto

Voigtländer

PERI
og
KHASANA
VERDENSKJENTE
MERKER FOR KOSMETIKK
fra
Dr. Karthaus
Forhandler:
MIDELFART & CO. A/S.
OSLO - Rosenkrantzgaten 3.

PERI
BOHN

Rosodont
BERGMANN'S TANNKREM I FAST FORM

TYSK KVALITETSVARE
PAKKET I
TYSK VERKSTOFF

A · H · A · BERGMANN, WALDHEIM (SA.)
AHHAB

Signal

**På
befrielsens dag**

I disse ukene er det to år siden tyskerne kom til de vidstrakte områder i øst. Dagen blir feiret som festdag for befrielsen fra bolsjevismen, og de unge ukrainerinner pynter seg til dans, som denne vakre gjenten fra Kijevs omegn

PK-foto: Krigskorrespondent Sepp Jäger